

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ZA III KWARTAŁ 2017 ROKU

LISTOPAD 2017

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za III kwartał 2017 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł			w tys. euro***
	III kwartał narastająco	III kwartał narastająco	III kwartał narastająco	III kwartał narastająco
	okres	okres	okres	okres
	od 01/01/17 do 30/09/17	od 01/01/16 do 30/09/16	od 01/01/17 do 30/09/17	od 01/01/16 do 30/09/16
dane dotyczące skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek	994 999	925 368	233 754	211 813
Przychody z tytułu opłat i prowizji	497 011	486 710	116 762	111 406
Zysk brutto	496 924	595 497	116 742	136 307
Zysk netto	372 205	471 266	87 442	107 871
Całkowite dochody	508 084	470 051	119 364	107 593
Zmiana stanu środków pieniężnych	169 100	(1 268 949)	39 727	(290 457)
Aktywa razem*	44 228 329	45 209 916	10 263 937	10 219 240
Zobowiązania wobec banków*	2 581 080	2 310 742	598 984	522 320
Zobowiązania wobec klientów*	32 323 832	33 936 511	7 501 295	7 671 002
Kapitał własny	6 706 322	6 709 120	1 556 316	1 555 918
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	121 287	121 205
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	51,33	51,35	11,91	11,91
Łączny współczynnik wypłacalności (w %)*	17,3	17,1	17,3	17,1
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	2,85	3,61	0,67	0,83
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	2,85	3,61	0,67	0,83
dane dotyczące skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek	994 034	924 185	233 528	211 542
Przychody z tytułu opłat i prowizji	454 905	449 412	106 871	102 869
Zysk brutto	493 163	597 679	115 858	136 806
Zysk netto	376 094	475 916	88 355	108 935
Całkowite dochody	512 088	474 082	120 304	108 515
Zmiana stanu środków pieniężnych	169 115	(1 268 871)	39 730	(290 439)
Aktywa razem*	43 910 624	45 091 648	10 190 208	10 192 506
Zobowiązania wobec banków*	2 580 965	2 303 627	598 957	520 711
Zobowiązania wobec klientów*	32 376 112	34 031 947	7 513 428	7 692 574
Kapitał własny	6 644 126	6 645 061	1 541 883	1 541 062
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	121 287	121 205
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	50,85	50,86	11,80	11,79
Łączny współczynnik wypłacalności (w %)*	17,1	16,9	17,1	16,9
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	2,88	3,64	0,68	0,83
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	2,88	3,64	0,68	0,83
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)**	4,53	4,68	1,05	1,09

*Porównywalne dane bilansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

**Przedstawione wskaźniki dotyczą odpowiednio: zadeklarowanej dywidendy z podziału zysku za 2016 rok oraz wypłaconej w 2016 roku dywidendy z podziału zysku za 2015 rok.

***Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg średniego kursu NBP na dzień 30 września 2017 roku – 4,3091 zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 4,4240 zł; na dzień 30 września 2016 roku: 4,3120 zł); pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca I, II i III kwartału 2017 roku – 4,2566 zł (I, II i III kwartału 2016 roku: 4,3688 zł).

SPIS TREŚCI

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8
1 Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku	8
2 Oświadczenie o zgodności	8
3 Zasady przyjęte przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
4 Sytuacja makroekonomiczna oraz sytuacja na rynku pieniężnym, walutowym i kapitałowym	10
5 Sytuacja w sektorze bankowym	12
6 Analiza finansowa wyników Grupy Kapitałowej Banku	13
7 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	19
8 Działalność Grupy	20
9 Rating	29
10 Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych	30
11 Utrata wartości i rezerwy	32
12 Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34
13 Transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	34
14 Niespłacenie lub naruszenie postanowień umowy dotyczącej otrzymanego kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego	34
15 Sezonowość lub cykliczność działalności	34
16 Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych	34
17 Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy	34
18 Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym nieujęte w sprawozdaniu finansowym	34
19 Zmiany udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	34
20 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku	35
21 Realizacja prognozy wyników na 2017 rok	35
22 Informacja o akcjonariuszach	35
23 Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej	35
24 Informacja o toczących się postępowaniach sądowych	36
25 Informacja o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na innych warunkach niż rynkowe	36
26 Informacja o znaczących umowach poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji	36
27 Opis czynników i zdarzeń mogących mieć wpływ na przyszłe wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku	36
Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku za III kwartał 2017 roku	38

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł	III kwartał	III kwartał	III kwartał	III kwartał
	Za okres	okres	okres	okres
	od 01/07/17 do 30/09/17	od 01/01/17 do 30/09/17	od 01/07/16 do 30/09/16	od 01/01/16 do 30/09/16
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	352 780	994 999	301 727	925 368
Koszty odsetek i podobne koszty	(79 322)	(203 192)	(54 407)	(178 327)
Wynik z tytułu odsetek	273 458	791 807	247 320	747 041
Przychody z tytułu opłat i prowizji	164 929	497 011	165 524	486 710
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(18 732)	(61 148)	(21 021)	(60 454)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	146 197	435 863	144 503	426 256
Przychody z tytułu dywidend	249	9 197	504	7 838
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	93 525	246 456	93 127	238 363
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	12 942	28 803	21 676	42 601
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	3 377	1 534	95 441
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	2 891	6 445	463	8 024
Pozostałe przychody operacyjne	7 913	24 835	9 217	35 379
Pozostałe koszty operacyjne	(6 694)	(24 789)	(6 721)	(20 564)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	1 219	46	2 496	14 815
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(260 266)	(857 708)	(270 659)	(849 053)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(18 566)	(54 045)	(17 197)	(53 091)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	10 514	10 544	8	95
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(22 048)	(64 754)	(18 083)	(32 575)
Zysk operacyjny	240 115	556 031	205 692	645 755
Udział w zyskach netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	6	271	7	85
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(19 267)	(59 378)	(18 831)	(50 343)
Zysk brutto	220 854	496 924	186 868	595 497
Podatek dochodowy	(49 288)	(124 719)	(41 951)	(124 231)
Zysk netto	171 566	372 205	144 917	471 266
W tym:				
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej		372 205		471 266
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		130 659 600		130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)		2,85		3,61
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)		2,85		3,61

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł	III kwartał	III kwartał	III kwartał	III kwartał
	okres od 01/07/17 do 30/09/17	narastająco okres od 01/01/17 do 30/09/17	okres od 01/07/16 do 30/09/16	narastająco okres od 01/01/16 do 30/09/16
Zysk netto	171 566	372 205	144 917	471 266
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	51 829	134 137	5 618	(1 827)
Różnice kursowe	102	(141)	(145)	612
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:				
Zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	1 883	-	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	51 931	135 879	5 473	(1 215)
Całkowite dochody ogółem	223 497	508 084	150 390	470 051
W tym:				
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej	223 497	508 084	150 390	470 051

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień	30.09.2017	31.12.2016
<i>w tys. zł</i>			
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		550 673	665 755
Należności od banków		604 926	587 087
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		2 310 845	3 781 405
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	12 244
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		18 454 565	19 072 371
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności		10 692	10 471
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży		25 496	22 842
Należności od klientów		19 898 658	18 860 053
Rzeczowe aktywa trwałe		344 358	342 971
Wartości niematerialne		1 361 301	1 350 861
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		203	13 901
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego		174 969	198 383
Inne aktywa		489 715	289 644
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia		1 928	1 928
Aktywa razem		44 228 329	45 209 916
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków		2 581 080	2 310 742
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		1 293 327	1 305 614
Pochodne instrumenty zabezpieczające		55 200	39 897
Zobowiązania wobec klientów		32 323 832	33 936 511
Rezerwy		12 333	22 856
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		26 070	-
Inne zobowiązania		1 230 165	803 846
Zobowiązania razem		37 522 007	38 419 466
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		522 638	522 638
Kapitał zapasowy		3 003 969	3 003 082
Kapitał z aktualizacji wyceny		(80 706)	(214 843)
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 897 987	2 885 044
Zyski zatrzymane		362 434	594 529
Kapitał własny razem		6 706 322	6 790 450
Zobowiązania i kapitał własny razem		44 228 329	45 209 916

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały nie- sprawujące kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	522 638	3 003 082	(214 843)	2 885 044	594 529	-	6 790 450
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	134 137	1 742	372 205	-	508 084
zysk netto	-	-	-	-	372 205	-	372 205
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	(141)	-	-	(141)
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	134 137	-	-	-	134 137
zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	1 883	-	-	1 883
Dywidendy wypłacone	-	(129)	-	-	(592 083)	-	(592 212)
Transfer na kapitały	-	1 016	-	11 201	(12 217)	-	-
Stan na 30 września 2017 roku	522 638	3 003 969	(80 706)	2 897 987	362 434	-	6 706 322

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały nie- sprawujące kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	3 001 525	(163 613)	2 869 509	620 597	-	6 850 656
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(1 827)	612	471 266	-	470 051
zysk netto	-	-	-	-	471 266	-	471 266
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	612	-	-	612
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(1 827)	-	-	-	(1 827)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(611 587)	-	(611 587)
Transfer na kapitały	-	1 557	-	14 504	(16 061)	-	-
Stan na 30 września 2016 roku	522 638	3 003 082	(165 440)	2 884 625	464 215	-	6 709 120

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały nie- sprawujące kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	3 001 525	(163 613)	2 869 509	620 597	-	6 850 656
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(51 230)	1 031	601 580	-	551 381
zysk netto	-	-	-	-	601 580	-	601 580
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	753	-	-	753
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(51 230)	-	-	-	(51 230)
zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	278	-	-	278
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(611 587)	-	(611 587)
Transfer na kapitały	-	1 557	-	14 504	(16 061)	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	522 638	3 003 082	(214 843)	2 885 044	594 529	-	6 790 450

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł	III kwartał	III kwartał
	narastająco	narastająco
	okres	okres
	od 01/01/17	od 01/01/16
	do 31/09/17	do 31/09/16
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	672 882	2 354 352
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	903 212	(550 766)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(42 245)	(30 555)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(691 867)	(687 628)
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	841 982	1 085 403
Zmiana stanu środków pieniężnych	169 100	(1 268 949)

Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1 Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”, „Citi Handlowy”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investments Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmiot zależny Grupa prowadzi działalność maklerską.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku - jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/w głosach na WZ	
		w %	
		30.09.2017	31.12.2016
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
Jednostki wyceniane metodą praw własności			
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

W III kwartale 2017 roku struktura jednostek Grupy nie uległa zmianie.

2 Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską, i z innymi obowiązującymi przepisami.

Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla pełnego rocznego sprawozdania finansowego i powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji

wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późniejszymi zmianami) Bank jest zobligowany do publikacji kwartalnych wyników finansowych za okres 9 miesięcy, kończący się 30 września 2017 roku, który jest uznawany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

3 Zasady przyjęte przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzeniu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za III kwartał 2017 roku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi i opisanymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Przy sporządzeniu tego sprawozdania Grupa przyjęła te same zasady oszacowania, które zastosowano do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku z uwzględnieniem przyczyn oraz źródeł niepewności przewidywanych na dzień bilansowy.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres 9 miesięcy, zakończony 30 września 2017 roku dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych,
- wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych,
- świadczeń pracowniczych.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 września 2017 roku. Porównawcze dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 września 2016 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (waluta prezentacji) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Projekt i status wdrożenia MSSF 9

Grupa realizuje prace wdrożenia MSSF 9 pod kierownictwem Komitetu Sterującego, w którego skład wchodzi m.in. Członkowie Zarządu Banku odpowiedzialni za obszar finansów i ryzyka. W celu potwierdzenia prawidłowości przyjętych założeń Grupa korzysta z usług profesjonalnego podmiotu zewnętrznego.

Kluczowym założeniem przyjętym przy sporządzaniu harmonogramu wdrożenia było zapewnienie przeprowadzenia przez Bank niezależnej i kompleksowej walidacji przygotowywanych narzędzi, obejmującej szeroki wachlarz aspektów, w tym: poprawność metodologiczną przyjętych założeń, ocenę spełnienia wymogów regulacyjnych, adekwatność użytych danych, testy ilościowe oraz poprawność implementacji narzędzi w środowisku produkcyjnym Banku. Wyniki procesu walidacji, wraz z oceną poprawności wdrożenia do systemów bankowych, przewidziane są na czwarty kwartał 2017 roku.

Ostatnim punktem harmonogramu zaplanowanym na koniec 2017 roku jest seria szkoleń dla pracowników Banku, których zadaniem będzie poszerzenie wiedzy na temat wprowadzanych zmian.

Całość procesu wdrożenia, zgodnie z oczekiwaniami Europejskiego Organu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych jest nadzorowana przez Komitet ds. Audytu.

Klasyfikacja i wycena

Bank dokonał analizy umów posiadanych instrumentów finansowych dla potrzeb oceny ich cech kontraktowych pod względem klasyfikacji i wyceny wg MSSF 9:

- Na podstawie przyjętego dotąd oraz planowanego sposobu zarządzania portfelami aktywów finansowych pod względem sposobu realizacji przepływów z tych grup aktywów Bank ocenia, że z tytułu kryterium modelu biznesowego nie wystąpią zmiany w klasyfikacji i wycenie instrumentów w portfelu Banku w porównaniu do obecnie obowiązującego podejścia wg MSR 39. Bank udziela kredytów i innych form finansowania dotychczas klasyfikowanych jako kredyty i należności wg MSR 39 w celu uzyskiwania przepływów kapitałowych i odsetkowych. Sprzedaże wierzytelności dotyczą ekspozycji o pogorszonej jakości kredytowej. Tylko w sytuacji przyrzeczenia określonego typu finansowania lub jego udzielenia z zamiarem sprzedaży, Bank zaklasyfikuje tego typu ekspozycje jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- Po dokonaniu analizy zapisów kontraktowych składników aktywów finansowych mogących mieć wpływ na niespełnienie przez dany składnik aktywów finansowych kryterium SPPI, Bank zidentyfikował w obszarze detalicznym produkty, w których występuje efekt mnożnikowy i prowadzi prace w celu wypracowania modelu wyceny do wartości godziwej we współpracy z podmiotem zewnętrznym. Te produkty będą klasyfikowane jako wyceniane wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na obecnym etapie nie jest możliwa estymacja wpływu tej wyceny na sprawozdanie finansowe Banku. Na podstawie dokonanych prac w ramach testu SPPI, Bank nie identyfikuje konieczności wyceny do wartości godziwej umów kredytów korporacyjnych.

Bank nie nabywał istniejących portfeli kredytowych, natomiast w ramach oceny dokonywanej restrukturyzacji zidentyfikowane zostały w obszarze detalicznym sytuacje, które potencjalnie mogą wymagać usunięcia składnika

aktywów z bilansu i jego ponownego rozpoznania jako aktywa o pogorszonej jakości, tzw. POCI. Skala tego zjawiska jest marginalna i nie spowoduje istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Bank posiada instrumenty kapitałowe klasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wg MSR 39. Zgodnie z MSSF 9 Bank zaklasyfikuje je do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Bank realizuje prace nad ich wyceną do wartości godziwej.

Wszystkie powyższe aspekty, w celu uzyskania pewności o prawidłowości wniosków Banku oraz zidentyfikowanych obowiązków są weryfikowane przez niezależny profesjonalny podmiot zewnętrzny.

Utrata wartości

Bank rozpoczął wdrażanie standardu MSSF 9 w 2016 roku w pierwszej kolejności skupiając się na sprawdzeniu dopasowania istniejących w Banku narzędzi i modeli do wymagań Standardu w zakresie utraty wartości jak również identyfikacji luk w procesach wykorzystywanych do wyliczania odpisów aktualizacyjnych. Program przeglądu objął wszystkie istniejące w Banku produkty i portfele. W świetle zidentyfikowanych potrzeb Bank przyjął harmonogram porządkujący prace implementacyjne.

W ramach zatwierdzonego planu prace wdrożeniowe obejmują zarówno elementy związane z częścią analityczną, rozumianą jako rozwój istniejących i budowa nowych narzędzi/modeli oceny ryzyka, jak i z pracami jakościowymi, w tym dostosowanie wewnętrznych procesów regulujących zarządzanie ekspozycjami kredytowymi, wyliczanie i raportowanie rezerwy, a w szczególności przygotowanie wewnętrznych dokumentów regulujących te procesy.

Bank, dążąc do optymalizacji nakładu pracy założył, iż większość zadań będzie wykonywana równolegle, co umożliwi efektywny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi instytucji.

Według przyjętego przez Bank harmonogramu prace analityczne są podzielone na dwie główne części. Dla klientów z Sektora Bankowości Korporacyjnej i Przedsiębiorstw Bank koncentruje się na dopasowaniu już istniejących narzędzi, używanych do oceny wiarygodności kredytowej klienta, do wymagań standardu MSSF 9. Z racji bardzo dobrej jakości portfela kredytowego, a co za tym idzie niskich wskaźników niewypłacalności, największym wyzwaniem jest kalibracja modelu PD Life Time.

W ramach drugiego strumienia prac dla Sektora Bankowości Detalicznej, Bank nawiązał współpracę z konsultantem zewnętrznym, którego zadaniem jest stworzenie, w oparciu o modele oceny wiarygodności kredytowej klienta, rozwiązania dopasowanego do wymogów standardu. Główny nacisk położony jest na opracowanie jednolitej i spójnej metodologii obejmującej swoim zakresem wszystkie podstawowe produkty detaliczne Banku. Istotnym punktem prac jest odpowiednia kalibracja modelu pozwalająca na odpowiednie odzwierciedlenie przewidywanych zmian warunków makroekonomicznych.

W związku z wdrożeniem standardu, zgodnie z wstępnymi szacunkami, w Banku nastąpi wzrost rezerw, co będzie wpływać na współczynniki kapitałowe Banku w najbliższych latach. Przyrost odpisów dotyczy portfela bez utraty wartości i ma dwojakie podłoże:

- a) wydłużenie okresu pokrycia dla koszyka pierwszego (Stage 1) z okresu LIP (Loss Identification Period) do 12 miesięcy,
- b) dla rachunków zakwalifikowanych do koszyka drugiego (Stage 2) obowiązek rozpoznawania strat w całym horyzoncie życia produktu.

Dodatkowa zmienność poziomu rezerw będzie wynikać z uwzględnienia w szacunkach, oczekiwań dotyczących przyszłości, w szczególności zmiennych makroekonomicznych.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że wdrażanie przedmiotowych przepisów nie powinno mieć wpływu na model biznesowy Banku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Nie wystąpią zmiany w rachunkowości zabezpieczeń w programie stosowanym przez Bank zarówno pod względem charakteru relacji zabezpieczającej, jak również kwotowym. Modyfikacje wynikające z konieczności dostosowania do MSSF 9 sprowadzają się tylko do aktualizacji dokumentacji wewnętrznej i dostosowania właściwych procesów.

4 Sytuacja makroekonomiczna oraz sytuacja na rynku pieniężnym, walutowym i kapitałowym

1. Sytuacja makroekonomiczna oraz sytuacja na rynku pieniężnym i walutowym

Wzrost gospodarczy w III kwartale 2017 roku najprawdopodobniej przyspieszył do 4,4% z 3,9% zanotowanych w II kwartale bieżącego roku. Wskazują na to dane o aktywności gospodarczej za okres od lipca do września 2017 roku, które pokazały przyspieszenie produkcji przemysłowej do 6,5% z 4,3% w II kwartale bieżącego roku, ale przede wszystkim zdecydowane przyspieszenie produkcji budowlanej do 20% z 8,2% kw./kw. Z drugiej strony sprzedaż detaliczna w ujęciu realnym w III kwartale bieżącego roku spowolniła do 7,1% z 7,9% r./r. Miesięczne dane sygnalizują, że wzrost PKB w III kwartale 2017 roku napędzało dalsze przyspieszenie inwestycji, o czym świadczy lepszy wynik w budownictwie, a do czego przyczynia się także odreagowanie napływu środków unijnych w tym roku. Jednocześnie dane o sprzedaży sygnalizują, że konsumpcja prywatna w III kwartale bieżącego roku najprawdopodobniej spowolniła, choć tempo wzrostu pozostało solidne według naszych szacunków powyżej 4%.

Dobry wynik konsumpcji to wciąż wynik bardzo dobrej sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia stopniowo się obniża

i we wrześniu 2017 roku osiągnęła 6,8% wobec 7,1% w czerwcu i 8,3% na koniec ubiegłego roku. Wysoki wzrost gospodarczy wspiera popyt na pracowników, a wzrost zatrudnienia w III kwartale bieżącego roku utrzymał się na poziomie ok. 4,5%. Stopniowo zacieśniające się warunki na rynku pracy prowadziły do dalszego narastania presji płacowej, która zaczęła się materializować. Wzrost płac przyspieszył w III kwartale 2017 roku do 5,9% r./r. z 5,2% w II kwartale i 4,5% w I kwartale. W rezultacie nominalny fundusz płac przyspieszył do 10,7% r./r. z 9,8% w II kwartale 2017 roku. Pozytywny wpływ na poziom konsumpcji ma wciąż także program 500+, jednak jego kontrybucja jest coraz mniejsza w związku z rosnącym efektem bazy.

Dobre wyniki koniunktury u głównych partnerów handlowych oraz stosunkowo słaby złoty oraz wysoki popyt krajowy pozytywnie przekładają się na obroty handlowe. Wzrost eksportu za okres lipiec-sierpień 2017 roku wyniósł 12,3% wobec 9,2% w II kwartale, 13,7% w I kwartale oraz 3,2% w 2016 roku. Jednocześnie wzrost importu spowolnił do 10,2% z 12,4% w II kwartale i 15,4% w I kwartale wobec 2,8% w 2016 roku.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły średnio w III kwartale 2017 roku o 1,9% wobec 1,8% w II kwartale i 2% w I kwartale oraz średnio -0,6% w ubiegłym roku. Inflacja wyraźnie wzrosła w pierwszych miesiącach roku przede wszystkim za sprawą wyższych cen paliw w porównaniu do ubiegłego roku. Ponadto do wyższej inflacji przyczyniły się także ceny żywności i energii. Stopniowo rosła także inflacja netto (do 1% we wrześniu z 0,8% w czerwcu i z 0% w grudniu), co odzwierciedla mocny popyt krajowy.

Mimo istotnego wzrostu inflacji w 2017 roku i spadku realnych stóp procentowych poniżej zera Rada Polityki Pieniężnej (RPP) nie zdecydowała się na zmiany stóp procentowych. Oficjalne komunikaty Rady Polityki Pieniężnej oraz konferencje prasowe po posiedzeniach RPP od dłuższego czasu utrzymane są w podobnym gołęmbim tonie. RPP zwraca uwagę, że nie ma potrzeby do zmiany stóp procentowych w najbliższych miesiącach, a zdaniem większości członków RPP w tym także prezesa NBP prawdopodobnie także do końca 2018 roku. Z drugiej strony rosnąca liczba członków Rady zwraca uwagę, że mogłoby dojść do podwyżki stóp w przyszłym roku, a niektórzy widzą taką możliwość już w I kwartale 2018 roku w sytuacji dalszej materializacji presji płacowej i nasilenia presji inflacyjnej. W bazowym scenariuszu spodziewamy się podwyżek stóp procentowych w II połowie 2018 roku po tym jak według naszych prognoz inflacja przekroczy cel inflacyjny.

Złoty tracił na wartości wobec euro i zyskał wobec dolara w III kwartale 2017 roku. Trend spadkowy wobec euro został zapoczątkowany już w maju i był pod wpływem wielu czynników takich jak podwyżki stóp w USA, wzrost ryzyka geopolitycznego związanego z Koreą Północną oraz referendum nad niepodległością Katalonii czy oczekiwania na wynik wyborów w Niemczech. Kurs EUR/PLN wzrósł do 4,31 na koniec września z 4,23 na koniec czerwca, podczas gdy kurs USD/PLN spadł do 3,65 z 3,70 na koniec czerwca, a umocnienia złotego wobec dolara było wynikiem spadkowej tendencji dolara wobec euro. Początek października upłynął pod znakiem odreagowania złotego wobec euro i w ujęciu od początku roku złoty jest jedną z najlepiej zachowujących się walut gospodarek wschodzących wobec euro, choć częściowo wynika to z faktu, iż znaczna część tych walut jest w większym stopniu powiązana z dolarem. Z walut regionu Europy Środkowej, które są głównie związane z euro jedynie czeska korona umocniła się w większym stopniu.

W III kwartale 2017 roku na rynku stopy procentowej doszło do wzrostu stóp swap na całej krzywej, a na rynku długu doszło do spadku rentowności na krótkim końcu krzywej dochodowości oraz do wzrostu rentowności obligacji długoterminowych. Spadek krótkoterminowych rentowności był kontynuacją trendu spadkowego spreadu kredytowego asset swap spread między obligacjami, a stopami swap. Wzrost długoterminowych rentowności był niewielki i mógł częściowo wynikać ze wzrostu inflacji i oczekiwań na podwyżkę stóp procentowych w 2018 roku. Pozytywnie na ceny obligacji wpływały m.in. niskie potrzeby pożyczkowe w tym roku wynikające z dobrego zachowania budżetu. Rentowność dwuletnich obligacji Skarbu Państwa spadła w III kwartale 2017 roku do 2,15% z 2,35% na koniec czerwca 2017 roku. Natomiast rentowność obligacji 10-letnich wzrosła na koniec września do 3,38% wobec 3,33% na koniec czerwca roku. Na koniec III kwartału 2017 roku stawka trzymiesięcznej stopy WIBOR wyniosła 1,73%, nie zmieniając się wobec poziomu z końca czerwca oraz końca ubiegłego roku.

2. Sytuacja na rynku kapitałowym

W III kwartale 2017 roku na krajowym rynku akcji kontynuowane były pozytywne nastroje, aczkolwiek skala zwyżek była mniej spektakularna niż w pierwszych sześciu miesiącach 2017 roku. Wpływ na korzystne notowania spółek na GPW miały przede wszystkim rosnące ceny surowców, co znalazło swoje odzwierciedlenie w rosnących kursach akcji podmiotów z branży górniczej, paliwowej oraz chemicznej.

W ostatnich trzech miesiącach, za wyjątkiem indeksu spółek o najmniejszej kapitalizacji (spadek w ujęciu kwartalnym o 5,9%), wszystkie główne indeksy odnotowały dodatnie stopy zwrotu. Największą popularnością cieszyły się podmioty o największej kapitalizacji, dla których indeks WIG20 wzrósł o 6,7% w ujęciu cenowym oraz o 7,9% w ujęciu dochodowym (z uwzględnieniem dywidend). Spółki średnie poprawiły swoje notowania nieznacznie o 1,6% w stosunku do poziomu z końca czerwca.

Wśród sub-indeksów sektorowych, na tle rynku wyróżniały się wspomniane spółki z sektorów: chemicznego (+13,8% kw./kw.), paliwowego (+12,2% kw./kw.) oraz górnictwa (+11,9%). Z drugiej strony spółki spożywcze oraz budowlane były pod największą presją, a indeksy tych sektorów straciły na wartości odpowiednio 12,7% oraz 9,9% kw./kw.

Podobnie jak w poprzednich okresach, III kwartał 2017 roku charakteryzował się niewielką liczbą debiutów na GPW. W tym czasie do obrotu na głównym parkiecie wprowadzono akcje trzech podmiotów (w jednym przypadku w ramach przeniesienia notowań z New Connect). Jednocześnie wycofane zostały akcje 7 spółek. W konsekwencji liczba podmiotów notowanych na GPW zmniejszyła się do 479 (z 484 w analogicznym okresie 2016 roku). Z drugiej strony na uwagę zasługuje wartość ofert publicznych, która opiewała na ponad 5,1 mld zł (głównie dzięki IPO spółki Play Communications) i była najwyższa od III kwartału 2011 roku.

Na koniec III kwartału 2017 roku łączna wartość rynkowa spółek notowanych na głównym parkiecie GPW przekroczyła 1 428 mld zł (z czego 47% przypada na podmioty krajowe) w porównaniu z 948 mld zł rok wcześniej oraz 1 316 mld zł na koniec czerwca 2017 roku.

Indeksy rynku akcji według stanu na dzień 30 września 2017 roku

Indeks	30.09.2017	30.06.2017	Zmiana (%) kw./kw.	30.09.2016	Zmiana (%) r./r.
WIG	64 289,69	61 018,36	5,4%	47 084,94	36,5%
WIG-PL	65 647,37	62 194,79	5,6%	47 828,95	37,3%
WIG-div	1 251,83	1 180,44	6,0%	962,57	30,1%
WIG20	2 453,46	2 299,80	6,7%	1 709,51	43,5%
WIG20TR	4 235,50	3 925,88	7,9%	2 892,87	46,4%
WIG30	2 848,87	2 663,68	7,0%	1 976,55	44,1%
mWIG40	4 988,02	4 907,43	1,6%	4 030,06	23,8%
sWIG80	15 123,47	16 069,01	(5,9%)	14 382,68	5,2%
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	7 450,51	7 261,87	2,6%	5 992,85	24,3%
WIG-Budownictwo	3 125,87	3 470,78	(9,9%)	2 945,73	6,1%
WIG-Chemia	16 814,67	14 778,71	13,8%	13 354,08	25,9%
WIG-Energia	3 361,72	3 037,52	10,7%	2 396,24	40,3%
WIG-Górnictwo	4 596,66	4 106,07	11,9%	2 816,67	63,2%
WIG-Informatyka	2 095,18	2 287,84	(8,4%)	2 032,44	3,1%
WIG-Media	4 887,60	5 126,77	(4,7%)	4 536,28	7,7%
WIG-Nieruchomości	2 163,10	2 130,39	1,5%	1 726,57	25,3%
WIG-Paliwa	7 996,11	7 128,31	12,2%	4 500,15	77,7%
WIG-Spożywczy	3 904,56	4 473,78	(12,7%)	3 851,51	1,4%
WIG-Telekomunikacja	745,25	713,4	4,5%	793,04	(6,0%)

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)

*Zmianie uległa nazwa indeksów giełdowych WIG-Surowce na WIG-Górnictwo oraz WIG-Deweloperzy na WIG-Nieruchomości.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW w III kwartale 2017 roku

	III kw. 2017	II kw. 2017	Zmiana (%) kw./kw.	III kw. 2016	Zmiana (%) r./r.
Akcje (mln zł) *	118 134	121 664	(2,9%)	108 769	8,6%
Obligacje (mln zł)	667	726	(8,1%)	756	(11,8%)
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	3 209	3 798	(15,5%)	3 553	(9,7%)
Opcje (tys. szt.)	132	154	(14,3%)	180	(26,7%)

* transakcje sesyjne i pakietowe

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

W III kwartale 2017 roku łączna wartość obrotów akcjami oraz PDA przekroczyła 118,1 mld zł. (transakcje sesyjne i pakietowe) i była nieznacznie niższa (spadek o 2,9%) w ujęciu kwartalnym. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, aktywność inwestorów w tym segmencie wzrosła o 8,6%.

Rynek instrumentów dłużnych odnotował obroty na poziomie 667 mln zł i były one niższe zarówno w porównaniu do II kwartału 2017 roku, jak i III kwartału 2016, odpowiednio o 8,1% oraz 11,8%.

W minionym kwartale wolumen obrotu kontraktami terminowymi wyniósł ponad 3,2 mln sztuk, co oznacza spadek w ujęciu kwartalnym o 15,5% oraz rocznym o 9,7%.

W okresie lipiec-wrzesień 2017 roku, wolumen obrotu opcjami wyniósł 132 tys. szt., co oznacza spadek o 14,3% kw./kw. oraz 26,7% r./r.

5 Sytuacja w sektorze bankowym

Jak wynika z danych Narodowego Banku Polskiego na koniec III kwartału 2017 roku, wolumen kredytów udzielonych przedsiębiorstwom zbliżył się do poziomu 327 mld zł (zmiana o +5,6% r./r.) Wzrost wolumenów dotyczył portfela o dłuższym niż rok terminie zapadalności, przy czym największą dynamikę zanotowano dla kredytów udzielonych na okres od roku do 5 lat (+14,3% r./r.). Kredyty o najdłuższym terminie zapadalności (powyżej 5 lat) wzrosły o +6,9% r./r., podczas gdy kredyty o zapadalności do jednego roku odnotowały spadek wolumenu o -3,1% r./r.

Pod względem struktury rodzajowej najwyższy wzrost kredytowania odnotowano w kategorii kredytów o charakterze inwestycyjnym (+11,9% r./r.). Dużo wolniej wzrastała natomiast wartość kredytów udzielonych na nieruchomości (+2,3% r./r.) i kredytów o charakterze bieżącym (+2,0% r./r.).

Jakość portfela kredytowego przedsiębiorstw na koniec września b.r., mierzona wskaźnikiem kredytów zagrożonych utratą wartości (NPL) uległa poprawie o -1,0 p.p. (spadek wskaźnika do poziomu 8,3%), dzięki poprawie jakości zarówno kredytów udzielonych dużym przedsiębiorstwom (-1,0 p.p. r./r. do poziomu 6,2%) jak i kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw (spadek wskaźnika o -1,1 p.p. r./r. do 10,0%). Poprawę jakości portfela przedsiębiorstw należy tłumaczyć zarówno stabilną sytuacją gospodarczą przekładającą się na lepszą kondycję przedsiębiorstw, jak i niskim poziomem stóp procentowych.

Saldo kredytów dla gospodarstw domowych na koniec września 2017 roku osiągnęło poziom prawie 663 mld zł (+3,5% r./r.). Odnotowano istotny wzrost wolumenu kredytów o charakterze konsumpcyjnym (+5,6% r./r.). Stanowią one główny punkt zainteresowania sektora bankowego ze względu na wysoką dochodowość w warunkach rekordowo niskich stóp procentowych. W kategorii kredytów przeznaczonych na zakup nieruchomości zanotowano znacznie niższe tempo wzrostu równe +2,9% r./r., przy czym wynika to ze spadku wolumenu kredytów denominowanych w walutach obcych (-11,5% r./r.) powodowanego m.in. silną aprecjacją złotego w skali ostatnich 12 miesięcy. Łączna wartość walutowych kredytów hipotecznych spadła poniżej 142 mld zł. Kredyty denominowane w złotych wypracowały natomiast istotny wzrost o +12,6% r./r. do poziomu 267 mld zł.

Jakość portfela kredytów udzielonych gospodarstwom domowym nie odnotowała w ciągu minionego roku istotnych zmian. Wskaźnik NPL dla tego segmentu wynosił na koniec września 6,2%, o -0,1 p.p. mniej niż rok wcześniej. W obszarze kredytów na cele konsumpcyjne odnotowano widoczną poprawę (-0,6 p.p. r./r. do poziomu 11,7%) jednak ich wciąż relatywnie niewielki wolumen względem kredytów zabezpieczonych sprawił, że jakość całego portfela uległa jedynie nieznacznej zmianie. Niski poziom stóp procentowych w dalszym ciągu ułatwia kredytobiorcom spłatę zobowiązań, jednocześnie jednak duża część banków decyduje się na sprzedaż części portfela wykazującego utratę wartości.

Depozyty przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wzrosły o +2,6%, a ich saldo na koniec III kwartału 2017 roku wyniosło niemal 253 mld zł. Ze względu na niskie stopy procentowe baza depozytowa powiększyła się jedynie w obszarze depozytów bieżących, które odnotowały wzrost o +8,4% r./r., podczas gdy wolumen depozytów terminowych uległ zmniejszeniu o -5,9% r./r.

W przypadku depozytów gospodarstw domowych odnotowano wzrost salda o +5,4% r./r. do poziomu blisko 725 mld zł. Głównym motorem wzrostu, podobnie jak w przypadku depozytów dla przedsiębiorstw były depozyty bieżące, których wolumen na koniec września 2016 roku wzrósł o +14,2% w stosunku do poziomu sprzed roku. Analogicznie do segmentu korporacyjnego saldo depozytów terminowych uległo obniżeniu o -5,3% r./r. Przełożyło się to na wzrost udziału depozytów bieżących w całości depozytów do poziom 59,3% (+4,6 p.p. r./r.).

Wynik netto sektora bankowego po pierwszych 9 miesiącach 2017 roku (styczeń-wrzesień) spadł istotnie w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku (-7,1% r./r.) i wyniósł 10,6 mld zł. Lepszy niż przed rokiem wynik odnotowano w obszarze wyniku odsetkowego (+10,9% r./r.), a także wyniku z tytułu opłat i prowizji (+8,8% rok do roku). W efekcie całkowite przychody sektora bankowego nieznacznie wzrosły o +0,8% i wyniosły 47,3 mld zł. Relatywnie niewielki wzrost był wynikiem dodatkowych źródeł przychodów jakie odnotowano w 2016 roku, zwłaszcza transakcji sprzedaży Visa Europe do Visa Inc., która podwyższyła przychody banków o ponad 2 mld zł. Wśród czynników, które negatywnie wpłynęły na wynik sektora bankowego znajduje się wzrost całkowitych kosztów (+3,2% r./r.) na co wpływ miał podatek bankowy (w 2016 roku obowiązywał dopiero od lutego). W tym roku, do końca września instytucje finansowe objęte tym podatkiem wpłaciły z jego tytułu ponad 3,2 mld zł do budżetu państwa. Negatywny wpływ na wynik sektora miał także wzrost kosztów związanych z odpisami z tytułu utraty wartości aktywów o +1,7% r./r. do poziomu 6,4 mld zł.

6 Analiza finansowa wyników Grupy Kapitałowej Banku

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na koniec III kwartału 2017 roku suma bilansowa wyniosła 44,2 mld zł, co stanowi spadek o 982 mln zł (tj. 2,2%) w porównaniu do końca 2016 roku. Na zmianę salda aktywów miały wpływ następujące elementy:

- spadek aktywów przeznaczonych do obrotu o 1,5 mld zł, tj. 38,9%, przede wszystkim w efekcie zmniejszenia wartości portfela obligacji skarbowych;
- spadek salda dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży o 0,6 mld zł, tj. 3,2%, głównie w wyniku zmniejszenia pozycji w bonach pieniężnych Narodowego Banku Polskiego.

Powyższe spadki zostały częściowo zneutralizowane przez wzrost należności netto od klientów o 1,0 mld zł, tj. 5,5%, które stanowią największy udział w strukturze aktywów Grupy. Ich udział w sumie aktywów wzrósł do poziomu 45,0% wobec 41,7% na koniec grudnia 2016 roku i wynikał przede wszystkim ze zwiększenia akcji kredytowej dla klientów sektora niefinansowego (0,9 mld zł, tj. 5,3%). Należności w sektorze niefinansowym wzrosły zarówno po stronie klientów instytucjonalnych (0,6 mld zł, tj. 5,8%; wzrost nastąpił w segmencie klientów globalnych i korporacyjnych), jak i detalicznych (0,3 mld zł, tj. 4,4%, za sprawą wyższego salda na kartach kredytowych i kredytów hipotecznych).

Należności od klientów netto

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Należności od podmiotów sektora finansowego, w tym:	1 825 338	1 690 254	135 084	8,0%
należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	-	-	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	18 073 320	17 169 799	903 521	5,3%
Klientów instytucjonalnych*	11 378 604	10 757 372	621 232	5,8%
Klientów indywidualnych, z tego:	6 694 716	6 412 427	282 289	4,4%
należności niezabezpieczone	5 282 531	5 096 265	186 266	3,7%
kredyty hipoteczne	1 412 185	1 316 162	96 023	7,3%
Należności od klientów netto, razem	19 898 658	18 860 053	1 038 605	5,5%

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Należności od klientów w podziale na należności bez rozpoznanej utraty wartości / z rozpoznaną utratą wartości

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	19 832 588	18 790 328	1 042 260	5,5%
podmiotów sektora niefinansowego	18 005 179	17 099 400	905 779	5,3%
klientów instytucjonalnych*	11 336 201	10 719 577	616 624	5,8%
klientów indywidualnych	6 668 978	6 379 823	289 155	4,5%
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	597 209	564 597	32 612	5,8%
podmiotów sektora niefinansowego	580 073	547 461	32 612	6,0%
klientów instytucjonalnych*	232 685	230 075	2 610	1,1%
klientów indywidualnych	347 388	317 386	30 002	9,5%
Należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	62 878	68 549	(5 671)	(8,3%)
Należności od klientów brutto razem, w tym:	20 492 675	19 423 474	1 069 201	5,5%
podmiotów sektora niefinansowego	18 585 252	17 646 861	938 391	5,3%
klientów instytucjonalnych*	11 568 886	10 949 652	619 234	5,7%
klientów indywidualnych	7 016 366	6 697 209	319 157	4,8%
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(594 017)	(563 421)	(30 596)	5,4%
na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(55 515)	(60 057)	4 542	(7,6%)
Należności od klientów netto, razem	19 898 658	18 860 053	1 038 605	5,5%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości**	90,2%	89,2%		
klientów instytucjonalnych*	84,9%	87,3%		
klientów indywidualnych	92,6%	89,7%		
Wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL)	2,9%	2,9%		

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

**Wskaźnik liczony z uwzględnieniem utraty wartości IBNR

W III kwartale 2017 roku zobowiązania wobec klientów stanowiły dominujące źródło finansowania działalności Grupy i wynosiły 73,1% zobowiązań i kapitału własnego Grupy. Wartość zobowiązań wobec klientów na koniec września 2017 roku wyniosła 32,3 mld zł i była niższa o 1,6 mld zł (tj. 4,8%) w porównaniu do końca 2016 roku, co wynikało z wysokiej bazy na koniec 2016 roku na rachunkach bieżących klientów instytucjonalnych, w tym jednostek budżetowych.

Zobowiązania wobec banków wyniosły 2,6 mld zł na koniec III kwartału 2017 roku, co stanowiło 5,8% zobowiązań i kapitału własnego Grupy. W porównaniu do końca 2016 roku zobowiązania wobec banków wzrosły o 0,3 mld zł (tj. 11,7%), między innymi z powodu wzrostu salda na rachunkach depozytów overnight.

Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Środki na rachunkach bieżących, z tego:	21 927 156	22 973 094	(1 045 938)	(4,6%)
podmiotów sektora finansowego	662 330	671 625	(9 295)	(1,4%)
podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	21 264 826	22 301 469	(1 036 643)	(4,6%)

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
klientów instytucjonalnych*, w tym:	12 630 745	14 021 387	(1 390 642)	(9,9%)
jednostek budżetowych	2 563 273	3 126 039	(562 766)	(18,0%)
klientów indywidualnych	8 634 081	8 280 082	353 999	4,3%
Depozyty terminowe, z tego:	10 238 854	10 845 913	(607 059)	(5,6%)
podmiotów sektora finansowego	3 770 495	4 024 501	(254 006)	(6,3%)
podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	6 468 359	6 821 412	(353 053)	(5,2%)
klientów instytucjonalnych*, w tym:	4 685 542	5 152 519	(466 977)	(9,1%)
jednostek budżetowych	611 467	110 660	500 807	452,6%
klientów indywidualnych	1 782 817	1 668 893	113 924	6,8%
Depozyty razem	32 166 010	33 819 007	(1 652 997)	(4,9%)
Pozostałe zobowiązania	157 822	117 504	40 318	34,3%
Zobowiązania wobec klientów, razem	32 323 832	33 936 511	(1 612 679)	(4,8%)

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

W III kwartale 2017 roku Grupa osiągnęła skonsolidowany zysk netto w wysokości 171,6 mln zł, co oznacza wzrost o 26,6 mln zł (tj. 18,4%) w stosunku do III kwartału 2016 roku. W tym samym czasie przychody Grupy zwiększyły się o 18,9 mln zł (tj. 3,7%) i osiągnęły poziom 530,5 mln zł.

Na kształtowanie się wyniku działalności operacyjnej Grupy w III kwartale 2017 roku w porównaniu do III kwartału 2016 roku wpływ miały w szczególności:

- wynik z tytułu odsetek w wysokości 273,5 mln zł wobec 247,3 mln zł w III kwartale 2016 roku – wzrost o 26,1 mln zł (tj. 10,6%). Przychody odsetkowe w III kwartale 2017 roku wzrosły o 51,1 mln zł (tj. 16,9%), w porównaniu do analogicznego okresu w 2016 roku i wyniosły 352,8 mln zł. Po korekcie o „pozycję przychody odsetkowe z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń”, porównywalne przychody odsetkowe wzrosły w III kwartale 2017 roku o 31,0 mln zł (tj. 10,3%) w ujęciu rocznym. Odsetki od należności od klientów stanowiące główne źródło przychodów odsetkowych, osiągnęły poziom 231,9 mln zł i były wyższe o 17,7 mln zł (tj. 8,3%) w stosunku do III kwartału 2016 roku. Miało to głównie związek ze wzrostem średniego wolumenu należności niezabezpieczonych od klientów indywidualnych oraz pozytywnym wpływem marży kredytowej u klientów instytucjonalnych wraz z ich rosnącym poziomem wolumenów kredytowych. Jednocześnie wzrost zanotowały przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży o 10,0 mln zł (tj. 13,5%) dzięki wyższemu wolumenowi i wyższej rentowności obligacji. Jednocześnie koszty z tytułu odsetek w III kwartale 2017 roku wzrosły o 24,9 mln zł (45,8%), w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku. Po korekcie o pozycję „koszty odsetkowe z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń”, porównywalne koszty odsetkowe wzrosły w III kwartale 2017 roku o 5,9 mln zł (tj. 12,4%) w ujęciu rocznym. Głównym powodem wzrostu były wyższe koszty odsetek od zobowiązań wobec banków o 5,8 mln zł (tj. 100,4%). Z drugiej strony odsetki od zobowiązań wobec klientów (sektora finansowego i niefinansowego) stanowiące główne źródło kosztów odsetkowych pozostały na niemal niezmiennym poziomie w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego;

Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze z tytułu:				
operacji z Bankiem Centralnym	4 414	4 548	(134)	(2,9%)
należności od banków	5 138	5 045	93	1,8%
należności od klientów, z tego:	231 928	214 240	17 688	8,3%
podmiotów sektora finansowego	12 560	9 989	2 571	25,7%
podmiotów sektora niefinansowego, w tym:	219 368	204 251	15 117	7,4%
od kart kredytowych	71 263	69 901	1 362	1,9%
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	84 421	74 378	10 043	13,5%
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	4 984	3 516	1 468	41,8%
zobowiązań z ujemną stopą procentową	1 799	-	1 799	-
instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	20 096	-	20 096	-
	352 780	301 727	51 053	16,9%

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za III kwartał 2017 roku

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Koszty odsetek i podobne koszty z tytułu:				
zobowiązań wobec banków	(11 477)	(5 727)	(5 750)	100,4%
zobowiązań wobec podmiotów sektora finansowego	(14 596)	(12 647)	(1 949)	15,4%
zobowiązań wobec podmiotów sektora niefinansowego	(27 428)	(29 442)	2 014	(6,8%)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(121)	(234)	113	(48,3%)
aktywów z ujemną stopą procentową	(400)	-	(400)	-
instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	(25 300)	(6 357)	(18 943)	298,0%
	(79 322)	(54 407)	(24 915)	45,8%
Wynik z tytułu odsetek	273 458	247 320	26 138	10,6%

- wynik z tytułu opłat i prowizji w kwocie 146,2 mln zł wobec 144,5 mln zł w III kwartale 2016 roku – wzrost o 1,7 mln zł (tj. 1,2%) był przede wszystkim efektem wyższego wyniku z tytułu kart płatniczych i kredytowych w związku ze wzrostem ich transakcyjności. Jednocześnie zanotowano wzrost wyniku z tytułu działalności powierniczej oraz w zakresie innych opłat i prowizji. Z drugiej strony w obszarze związanym z działalnością maklerską zanotowano spadek prowizji głównie z powodu zmniejszonej obsługi transakcji na rynku kapitałowym w porównaniu do III kwartału 2016 roku;

Wynik z tytułu opłat i prowizji

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	17 234	20 488	(3 254)	(15,9%)
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	43 004	40 288	2 716	6,7%
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	26 569	26 614	(45)	(0,2%)
z tytułu usług powierniczych	28 865	26 006	2 859	11,0%
z tytułu opłat od pożyczek gotówkowych	54	216	(162)	(75,0%)
z tytułu działalności maklerskiej	9 913	16 559	(6 646)	(40,1%)
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów	5 959	6 373	(414)	(6,5%)
z tytułu udzielonych gwarancji	5 005	4 508	497	11,0%
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym	1 645	1 583	62	3,9%
inne	26 681	22 889	3 792	16,6%
	164 929	165 524	(595)	(0,4%)
Koszty z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(5 984)	(8 516)	2 532	(29,7%)
z tytułu działalności maklerskiej	(3 310)	(3 324)	14	(0,4%)
z tytułu opłat KDPW	(4 785)	(4 499)	(286)	6,4%
z tytułu opłat brokerskich	(1 104)	(976)	(128)	13,1%
inne	(3 549)	(3 706)	157	(4,2%)
	(18 732)	(21 021)	2 289	(10,9%)
Wynik z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	17 234	20 488	(3 254)	(15,9%)
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	37 020	31 772	5 248	16,5%
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	26 569	26 614	(45)	(0,2%)
z tytułu usług powierniczych	28 865	26 006	2 859	11,0%
z tytułu opłat od pożyczek gotówkowych	54	216	(162)	(75,0%)
z tytułu działalności maklerskiej	6 603	13 235	(6 632)	(50,1%)
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów	5 959	6 373	(414)	(6,5%)
z tytułu udzielonych gwarancji	5 005	4 508	497	11,0%
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym	1 645	1 583	62	3,9%
z tytułu opłat KDPW	(4 785)	(4 499)	(286)	6,4%
z tytułu opłat brokerskich	(1 104)	(976)	(128)	13,1%
inne	23 132	19 183	3 949	20,6%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	146 197	144 503	1 694	1,2%

- wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w wysokości 93,5 mln zł w III kwartale 2017 roku, który pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego oraz wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w wysokości 12,9 mln zł wobec 21,7 mln zł w III kwartale 2016 roku, tj. spadek o 8,7 mln zł;
- koszty działania i ogólnego zarządu wraz z amortyzacją w wysokości 278,8 mln zł wobec 287,9 mln zł w analogicznym okresie roku poprzedniego – spadek o 9,0 mln zł (tj. 3,1%) wynikający z niższych kosztów pracowniczych o 6,8 mln zł głównie z powodu niższego poziomu premii. Jednocześnie spadek zanotowały koszty ogólnie – administracyjne o 3,6 mln zł głównie z powodu niższych kosztów na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) w związku ze zmianą metodologii wnoszenia opłat na rzecz BFG począwszy od 2017 roku. W III kwartale 2017 roku Bank dokonał wpłaty składki na fundusz gwarantowania depozytów (płatnej kwartalnie) w wysokości 2,6 mln zł, podczas gdy w III kwartale 2016 roku wysokość opłaty obowiązkowej i ostrożnościowej (obie płatne kwartalnie) wyniosły 17,4 mln zł. Z drugiej strony koszty reklamy i marketingu wzrosły o 4,3 mln zł r./r. w wyniku przeprowadzonych akcji promocyjnych na rzecz budowy świadomości marki Citi Handlowy oraz koszty amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych wzrosły o 1,4 mln zł r./r. w związku z realizacją projektów technologicznych;

Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Koszty pracownicze	(127 318)	(134 132)	6 814	(5,1%)
Koszty związane z wynagrodzeniami	(94 541)	(93 961)	(580)	0,6%
Premie i nagrody	(19 279)	(26 052)	6 773	(26,0%)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(13 498)	(14 119)	621	(4,4%)
Koszty ogólnie-administracyjne	(132 948)	(136 527)	3 579	(2,6%)
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(48 224)	(47 831)	(393)	0,8%
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	(14 375)	(14 158)	(217)	1,5%
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(15 966)	(18 602)	2 636	(14,2%)
Reklama i marketing	(9 559)	(5 248)	(4 311)	82,1%
Koszty usług zarządzania gotówką, koszty usług KIR i inne koszty transakcyjne	(10 659)	(9 804)	(855)	8,7%
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych	(9 567)	(4 844)	(4 723)	97,5%
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(1 840)	(2 078)	238	(11,5%)
Koszty szkoleń i edukacji	(327)	(413)	86	(20,8%)
Koszty nadzoru bankowego i kapitałowego	(69)	1 806	(1 875)	(103,8%)
Koszty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(2 613)	(17 415)	14 802	(85,0%)
Pozostałe koszty	(19 749)	(17 940)	(1 809)	10,1%
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(18 566)	(17 197)	(1 369)	8,0%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, razem	(278 832)	(287 856)	9 024	(3,1%)

- wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne w wysokości -22,0 mln zł wobec -18,1 mln zł w III kwartale 2016 roku. W segmencie Bankowości Instytucjonalnej odnotowano utworzenie odpisów w wysokości -7,6 mln zł netto wobec rozwiązań netto w wysokości 0,3 mln zł w III kwartale 2016 roku, głównie w wyniku wzrostu poziomu ryzyka niewywiązywania się kredytobiorców ze spłaty zobowiązań kredytowych w obszarze klientów SME ocenianych indywidualnie. Z kolei w segmencie Bankowości Detalicznej odnotowano utworzenie odpisów w wysokości -14,4 mln zł wobec -18,4 mln zł w III kwartale 2016 roku. Spadek odpisów netto o 4,0 mln zł wynika przede wszystkim ze zmniejszenia zawiązań rezerw IBNR w III kwartale 2017 roku;

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od banków	(206)	(804)	598	(74,4%)
należności od klientów	(47 674)	(52 699)	5 025	(9,5%)
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(3)	(46)	43	(93,5%)
	(47 883)	(53 549)	5 666	(10,6%)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od banków	105	954	(849)	(89,0%)
należności od klientów	24 090	34 375	(10 285)	(29,9%)

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za III kwartał 2017 roku

w tys. zł	01.07 – 30.09.2017	01.07 – 30.09.2016	Zmiana	
			tys. zł	%
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	46	74	(28)	(37,8%)
odzyski od sprzedanych wierzytelności	52	1 278	(1 226)	(95,9%)
inne	1 312	1 683	(371)	(22,0%)
	25 605	38 364	(12 759)	(33,3%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(22 278)	(15 185)	(7 093)	46,7%
Utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(3 039)	(6 195)	3 156	(50,9%)
Rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	3 269	3 297	(28)	(0,8%)
Wynik rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	230	(2 898)	3 128	(107,9%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(22 048)	(18 083)	(3 965)	21,9%

- Wzrost wyniku z tytułu zbycia pozostałych aktywów o 10,5 mln zł w III kwartale 2017 roku w związku ze sprzedażą prawa użytkowania wieczystego nieruchomości;
- Łączne obciążenie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych rachunku zysków i strat Grupy w III kwartale 2017 roku wynosiło 19,3 mln zł w porównaniu do 18,8 mln zł w III kwartale 2016 roku.

3. Wskaźniki

W III kwartale 2017 roku podstawowe wskaźniki finansowe przedstawiały się następująco:

Wybrane wskaźniki finansowe	III kw. 2017	III kw. 2016
ROE *	8,0%	9,4%
ROA**	1,1%	1,3%
Koszty/Dochody	53%	56%
Kredyty sektora niefinansowego/Depozyty sektora niefinansowego	65%	66%
Kredyty sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	41%	40%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	52%	48%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	28%	28%

*Iloraz sumy wyników netto z czterech ostatnich kwartałów do średniego stanu kapitału z czterech ostatnich kwartałów po wyłączeniu zysku roku bieżącego.

**Iloraz sumy wyników netto z czterech ostatnich kwartałów do średniego stanu aktywów z czterech ostatnich kwartałów.

Zatrudnienie w Grupie*

w etatach	01.01 – 30.09.2017	01.01 – 30.09.2016	Zmiana	
			etaty	%
Średnie zatrudnienie w III kwartale	3 575	3 739	(164)	(4,4%)
Średnie zatrudnienie w okresie	3 584	3 826	(242)	(6,3%)
Stan zatrudnienia na koniec okresu	3 501	3 680	(179)	(4,9%)

*nie obejmuje osób na urloпах wychowawczych i bezpłatnych

Łączny współczynnik wypłacalności*

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016
I Kapitał podstawowy Tier I	4 907 526	4 796 869
II Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 263 091	2 199 922
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 765 819	1 687 217
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	57 270	65 908
wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	47 346	63 927
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	6 671	1 792
suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	97 473	74 357
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	288 512	306 721
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	17,3%	17,4%

*Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia

26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”).

7 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jednostki dominującej, jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości instytucjonalnej i bankowości detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest na stawkach bazujących na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich różnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i zobowiązań. Podstawą oceny wyników działalności segmentu jest zysk lub strata brutto.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Bankowość Instytucjonalna

W ramach segmentu Bankowości Instytucjonalnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych polegających na działalności kredytowej i depozytowej, segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto segment oferuje usługi bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usług doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych.

Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produktów i usług finansowych klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków, oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom pożyczki gotówkowe, kredyty hipoteczne, karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

w tys. zł	Za okres		01.01. – 30.09.2017			01.01. – 30.09.2016	
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	
Wynik z tytułu odsetek	358 912	432 895	791 807	325 257	421 784	747 041	
Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:	(20 361)	20 361	-	(29 011)	29 011	-	
przychody wewnętrzne	-	20 361	20 361	-	29 011	29 011	
koszty wewnętrzne	(20 361)	-	(20 361)	(29 011)	-	(29 011)	
Wynik z tytułu opłat i prowizji	214 585	221 278	435 863	207 214	219 042	426 256	
Przychody z tytułu dywidend	1 477	7 720	9 197	1 325	6 513	7 838	
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	223 648	22 808	246 456	214 717	23 646	238 363	
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	28 803	-	28 803	42 601	-	42 601	
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 377	-	3 377	28 964	66 477	95 441	
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	6 445	-	6 445	8 024	-	8 024	
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	15 440	(15 394)	46	20 184	(5 369)	14 815	
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(379 169)	(478 539)	(857 708)	(371 204)	(477 849)	(849 053)	
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(14 793)	(39 252)	(54 045)	(16 072)	(37 019)	(53 091)	
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	10 519	25	10 544	95	-	95	
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(19 370)	(45 384)	(64 754)	17 477	(50 052)	(32 575)	

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za III kwartał 2017 roku

Zysk operacyjny	449 874	106 157	556 031	478 582	167 173	645 755
Udział w zyskach netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	271	-	271	85	-	85
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(43 132)	(16 246)	(59 378)	(36 415)	(13 928)	(50 343)
Zysk brutto	407 013	89 911	496 924	442 252	153 245	595 497
Podatek dochodowy			(124 719)			(124 231)
Zysk netto			372 205			471 266

	Stan na dzień		30.09.2017		31.12.2016	
w tys. zł	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa	37 208 308	7 020 021	44 228 329	38 493 344	6 716 572	45 209 916
Zobowiązania i kapitał własny, w tym:	31 362 852	12 865 477	44 228 329	32 836 784	12 373 132	45 209 916
zobowiązania	26 101 537	11 420 470	37 522 007	27 443 762	10 975 704	38 419 466

8 Działalność Grupy

1 Sektor Bankowości Instytucjonalnej

1.1 Podsumowanie wyników Segmentu

w tys. zł	III kw. 2017	III kw. 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	125 623	104 339	21 284	20,4%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	67 778	74 192	(6 414)	(8,6%)
Przychody z tytułu dywidend	249	482	(233)	(48,3%)
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	86 419	86 012	407	0,5%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	12 942	21 676	(8 734)	(40,3%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	1 534	(1 534)	(100,0%)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	2 891	463	2 428	524,4%
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	4 928	6 004	(1 076)	(17,9%)
Razem przychody	300 830	294 702	6 128	2,1%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(112 538)	(125 074)	12 536	(10,0%)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	10 489	8	10 481	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(7 611)	342	(7 953)	-
Udział w zyskach netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	6	7	(1)	(14,3%)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(13 783)	(13 637)	(146)	1,1%
Zysk brutto	177 393	156 348	21 045	13,5%
Koszty/Dochody	37%	42%		

Na kształtowanie się wyniku brutto Segmentu Bankowości Instytucjonalnej w III kwartale 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wpływ miały w szczególności:

- wzrost wyniku odsetkowego będący efektem wzrostu przychodu odsetkowego od klientów dzięki wzrostowi wolumenu kredytowego oraz pozytywnego wpływu marży kredytowej. Dodatkowo pozytywną dynamikę odnotowano na przychodach odsetkowych od dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży dzięki wyższemu wolumenowi i wyższej rentowności obligacji;
- z drugiej strony w obszarze związanym z działalnością maklerską zanotowano spadek prowizji głównie z powodu zmniejszonej obsługi transakcji na rynku kapitałowym w porównaniu do III kwartału 2016 roku;
- wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w wysokości 86,4 mln zł w III kwartale 2017 roku, który pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego oraz wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w wysokości 12,9 mln zł wobec 21,7 mln zł w III kwartale 2016 roku, tj. spadek o 8,7 mln zł;
- spadek kosztów działania i kosztów ogólnego zarządu wraz z amortyzacją o 12,5 mln zł m.in. w związku z niższymi kosztami premii i nagród;

- wzrost wyniku z tytułu zbycia pozostałych aktywów o 10,5 mln zł w III kwartale 2017 roku w związku ze sprzedażą prawa użytkowania wieczystego;
- wzrost odpisów netto o 8,0 mln zł r./r. (-7,6 mln zł utworzenie odpisów netto w III kwartale 2017 roku wobec 0,3 mln zł odwrócenia odpisów netto w III kwartale 2016 roku) będący przede wszystkim efektem wzrostu poziomu ryzyka niewywiązywania się kredytobiorców ze spłaty zobowiązań kredytowych w obszarze SME, w portfelu klientów ocenianych indywidualnie.

1.2 Bankowość instytucjonalna oraz rynki kapitałowe

Bankowość Instytucjonalna

W zakresie bankowości instytucjonalnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe największym polskim przedsiębiorstwom oraz strategicznym przedsiębiorstwom z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Na koniec III kwartału 2017 roku liczba klientów instytucjonalnych (obejmująca klientów strategicznych, globalnych i bankowości przedsiębiorstw) wyniosła 6,2 tys., co oznacza spadek o 4% w porównaniu do końca III kwartału 2016 roku, w którym liczba klientów wyniosła 6,4 tys. W ramach bankowości przedsiębiorstw (małe i średnie firmy, duże przedsiębiorstwa i sektor publiczny) Bank obsługiwał na koniec III kwartału 2017 roku 3,7 tys. klientów (co oznacza spadek o 8% w porównaniu do 4,0 tys. klientów obsługiwanych na koniec III kwartału 2016 roku).

Cechą wspólną klientów bankowości instytucjonalnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Poniższa tabela przedstawia stany aktywów i pasywów w poszczególnych segmentach w ujęciu zarządczym.

Aktywa*

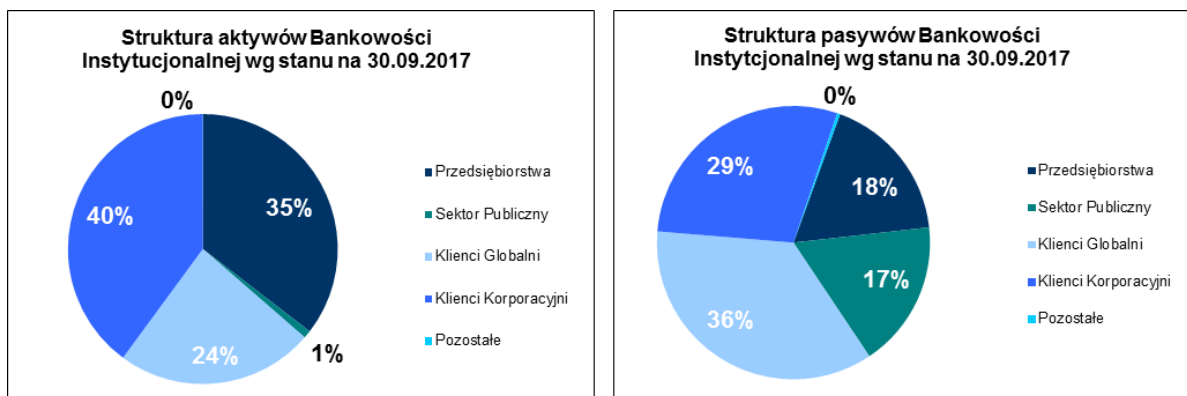
mln zł	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016	Zmiana		Zmiana	
				(1)/(2)		(1)/(3)	
				mln zł	%	mln zł	%
Przedsiębiorstwa,* w tym:	4 559	4 669	5 025	(110)	(2%)	(466)	(9%)
Małe i średnie firmy	1 790	1 873	1 936	(83)	(4%)	(146)	(8%)
Duże przedsiębiorstwa	2 769	2 796	3 089	(27)	(1%)	(320)	(10%)
Sektor Publiczny	118	92	114	26	28%	4	4%
Klienci Globalni	3 050	2 389	2 151	661	28%	899	42%
Klienci Korporacyjni	5 128	5 016	4 582	112	2%	546	12%
Pozostałe**	3	7	16	(4)	(57%)	(13)	(81%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	12 858	12 173	11 888	685	6%	970	8%

Zobowiązania*

mln zł	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016	Zmiana		Zmiana	
				(1)/(2)		(1)/(3)	
				mln zł	%	mln zł	%
Przedsiębiorstwa,* w tym:	3 678	3 876	3 526	(198)	(5%)	152	4%
Małe i średnie firmy	2 119	2 428	2 291	(309)	(13%)	(172)	(8%)
Duże przedsiębiorstwa	1 559	1 448	1 235	111	8%	324	26%
Sektor Publiczny	3 626	3 823	2 673	(197)	(5%)	953	36%
Klienci Globalni	7 435	9 031	7 757	(1 596)	(18%)	(322)	(4%)
Klienci Korporacyjni	6 015	6 225	6 020	(210)	(3%)	(5)	(0%)
Pozostałe**	75	86	93	(11)	(13%)	(18)	(19%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	20 829	23 041	20 069	(2 212)	(10%)	760	4%

* Do segmentu Przedsiębiorstw klasyfikowani są klienci, których obrót roczny wynosi od 8 mln zł do 150 mln zł (Małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz od 150 mln zł do 1,5 mld zł (Duże przedsiębiorstwa).

** Pozycja „Pozostałe” obejmuje m.in. klientów objętych restrukturyzacją oraz klientów spółki Handlowy Leasing sp. z o.o.

Kluczowe transakcje i osiągnięcia w obszarze Bankowości Instytucjonalnej w III kwartale 2017 roku:

- W segmencie Klientów Strategicznych i Globalnych:
 - Udzielenie dwuletniego kredytu dla klienta w branży samochodowej w kwocie 300 mln zł. Celem finansowania jest wspieranie sprzedaży nowych samochodów osobowych i małych dostawczych na rynku pierwotnym dla klientów indywidualnych;
 - Podpisanie umowy na kredyt konsorcjalny z grupą współkredytobiorców reprezentujących wiodącego polskiego producenta płytek ceramicznych i artykułów wyposażenia łazienek. Bank pełni rolę Organizatora oraz Pierwotnego Kredytodawcy Kredytu z całkowitą kwotą zaangażowania Banku około 50 mln euro;
 - Przystąpienie do konsorcjalnej umowy kredytowej na kwotę 1,9 mld zł z klientem z branży energetycznej, należącym do portfela inwestycyjnego jednego z wiodących funduszy Private Equity. Bank jest Organizatorem i Pierwotnym Kredytodawcą Kredytu z całkowitą kwotą zaangażowania Banku 250 mln zł;
 - Wygranie przetargu na udzielenie finansowania dla klienta z programu Emerging Market Champions na kwotę 30 mln euro związanego z jedną z największych inwestycji poza rynkiem lokalnym klienta. Wartość całej inwestycji wyniosła 1,2 mld euro;
 - Podpisanie umowy kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 57 mln zł dla grupy spółek będących liderem rynku LPG w Polsce;
 - Wygranie mandatu na kompleksową obsługę bankową dla wiodących grup z branż ochrony zdrowia (healthcare), z branży nieruchomości oraz logistycznej;
 - Nawiązanie współpracy z jednym z największych klientów z branży chemicznej.
- W segmencie Bankowości Przedsiębiorstw Bank udzielił m.in.:
 - Kredytu w rachunku bieżącym o wartości 30 mln zł na produkcję konstrukcji metalowych i ich części;
 - Linii rewolwingowej pod akredytywy w kwocie 18 mln zł na produkcję pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli;
 - Kredytu długoterminowego na finansowanie nieruchomości w kwocie 22 mln zł na wytwarzanie produktów przemiału zbóż;
 - Linii rewolwingowej na naprawę i konserwację maszyn w kwocie 18 mln zł na sprzedaż hurtową paliw i produktów pochodnych;
 - Kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 15 mln zł na sprzedaż hurtową wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia;
 - Obsługi rachunków miasta o budżecie 1,1 mld zł.
- Akwizycja klientów: w segmencie Bankowości Przedsiębiorstw Bank pozyskał w III kwartale 2017 roku 59 nowych klientów, w tym 7 Dużych Przedsiębiorstw, 47 Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz 5 jednostek Sektora Publicznego. W ramach segmentów klientów strategicznych i globalnych Bank pozyskał 9 relacji klientów.

Działalność i osiągnięcia biznesowe Pionu Skarbu

- Według danych na koniec września 2017 roku Bank utrzymał mocną pozycję na rynku wymiany walutowej z klientami korporacyjnymi w zakresie transakcji spot i forward. Wolumen transakcji wymiany walutowej po trzech kwartałach 2017 wzrósł o 1% w stosunku do analogicznego okresu w 2016 roku, a w samym III kwartale 2017 roku Bank odnotował o 4% wyższy wolumen niż wynik z poprzedniego kwartału 2017 roku;
- Za pośrednictwem platformy CitiFx Pulse zawierane jest około 80% wszystkich transakcji FX. Poziom ten utrzymujemy niezmiennie od kilku lat co świadczy o dużym zaufaniu jakim klienci mają do bankowej platformy.

- CitiFX Pulse to nowoczesna platforma do wymiany walut online, dzięki której klient może samodzielnie zawierać transakcje 24 godziny na dobę. Jest to narzędzie innowacyjne i funkcjonalne. Dostarcza informacje rynkowe przed dokonaniem transakcji, ułatwia analizę ekspozycji walutowej po jej rozliczeniu i oferuje szeroki pakiet innych przydatnych dodatków.
- W III kwartale 2017 roku Bank wziął udział w następujących transakcjach na rynku dłużnych papierów wartościowych oraz kredytów konsorcjalnych:
 - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji obligacji w kwocie 750 mln zł dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego zwiększającej 5-letnią serię do łącznej kwoty 4 mld zł;
 - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji obligacji 4-letnich w kwocie 500 mln zł dla spółki Skarbu Państwa;
 - Udział w konsorcjalnej emisji obligacji 3-letnich w kwocie 252 mln zł dla banku komercyjnego.

Bankowość Transakcyjna

Bank jest wiodącą instytucją świadczącą usługi bankowości transakcyjnej w Polsce. Oferta bankowości transakcyjnej obejmuje następujące produkty i usługi:

- Produkty zarządzania środkami finansowymi: depozyty i rachunki bieżące, produkty zarządzania płynnością, bankowość elektroniczną;
- Produkty kartowe;
- Płatności i należności: Polecenie Zapłaty, SpeedCollect;
- Produkty gotówkowe;
- Doradztwo unijne;
- Produkty finansowania handlu.

Wydarzenia i osiągnięcia biznesowe obszaru Bankowości Transakcyjnej w III kwartale 2017 roku:

- **Bankowość elektroniczna**

W III kwartale 2017 roku prowadzono dalsze prace mające na celu zaoferowanie klientom Banku szeregu nowych rozwiązań w obszarze bankowości elektronicznej:

- z myślą o klientach oczekujących większej elastyczności podczas codziennej obsługi dokumentacji udostępniono elektroniczną platformę wymiany dokumentacji – eWnioski;
- rozbudowano możliwości portalu CitiDirect EB poprzez udostępnienie m. in. nowego mechanizmu obsługi płatności masowych;
- konsekwentnie realizowano plan dalszej komercjalizacji rozwiązań mobilnych oferowanych klientom instytucjonalnym – m.in. w zakresie popularyzacji wersji mobilnej tokenu sprzętowego – MOBILE Pass.

Dane dotyczące bankowości elektronicznej na koniec III kwartału 2017 roku:

- liczba klientów instytucjonalnych aktywowanych w systemie bankowości internetowej CitiDirect wynosiła 3,3 tys., zaś w CitiDirect EB (CitiDirect Ewolucja Bankowości) 3,1 tys.;
- liczba klientów instytucjonalnych aktywnie korzystających z systemu utrzymuje się stale na wysokim poziomie i wyniosła ponad 4 tys.;
- liczba klientów posiadających dostęp mobilny do obu wymienionych systemów bankowości elektronicznej wyniosła ponad 3,2 tys.;
- liczba transakcji przetworzonych elektronicznie przez systemy CitiDirect i CitiDirect EB wyniosła 6,2 mln.

- **Depozyty i rachunki bieżące**

W III kwartale 2017 roku na skutek aktywizacji dotychczasowych i nowo pozyskanych klientów, Bank odnotował przyrost sald na rachunkach klientów instytucjonalnych. W III kwartale 2017 roku średnie miesięczne salda utrzymywane na rachunkach bieżących w Banku wzrosły o 23% w stosunku do analogicznego okresu 2016 roku, wzrost sald utrzymywanych na rachunkach złotowych wyniósł 31%.

- **Karty Biznesowe**

W obszarze Kart Obciążeniowych Bank zakończył pracę nad nowym systemem obsługi. Dzięki jego implementacji klienci uzyskali dostęp do nowoczesnej platformy umożliwiającej dostęp do szczegółowej informacji na temat kart i transakcji nimi wykonanych, zarządzanie portfelem kart z poziomu aplikacji webowej oraz poprzez urządzenia mobilne. Klienci otrzymali wiele możliwości, niespotykanych w obszarze rozwiązań oferowanych klientom korporacyjnym, takich jak definiowanie powiadomień o transakcjach oraz szeroki wachlarz możliwości raportowania itp.

- **Przelewy zagraniczne**

Bank dysponuje kompleksową i bardzo szeroką ofertą rozliczeń w ponad 130 walutach na całym świecie. Zintegrowane usługi rozliczeniowe obejmują kompilację zdalnych kanałów dostępu i oferty produktowej w zakresie rozliczeń zagranicznych. Odpowiadając na potrzeby klientów, Bank wprowadził rozszerzenie oferty rachunku wielowalutowego, wzbogacając ją o możliwość odbioru płatności zagranicznych w walutach egzotycznych. Jest to unikatowe rozwiązanie na polskim rynku.

- **Produkty gotówkowe**

Bank zapewnia swoim klientom kompleksową obsługę gotówkową. Znaczna większość wpłat dokonywana jest w formie zamkniętej, tj. dostarczana do Banku w zamkniętych opakowaniach i liczona pod nieobecność klienta. Usługa może być świadczona na terenie całego kraju w ponad 1 200 centrach obsługi gotówki. Udział gotówki w obrocie krajowym stale utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie.

Dodatkowo Bank świadczy usługi wpłat otwartych poprzez ponad 4 500 placówek, dzięki partnerstwu z Poczta Polska S.A.

Wpłaty gotówkowe mogą być dokonywane bezpośrednio na rachunki klientów prowadzone w Banku. Bank oferuje klientom możliwość dokonywania wpłat gotówkowych na rachunki wirtualne, dzięki czemu informacje niezbędne do prawidłowej identyfikacji wpłaty zawarte są bezpośrednio w numerze rachunku, co minimalizuje ryzyko błędnych (nieidentyfikowalnych) wpływów.

Mając na uwadze potrzeby klientów, Bank wprowadził rozwiązanie mające na celu optymalizację czynności związanych z przygotowaniem wpłaty, uzyskaniem dostępu do śledzenia statusu oddanych wpłat gotówkowych zamkniętych, raportowaniem oczekiwanych środków.

Obok wpłat gotówki klienci Banku korzystają również z wypłat – zarówno tradycyjnych wypłat w kasie, jak i odbioru zamkniętych pakietów z zasileniem gotówkowym.

Bank rozszerzył partnerstwo z Poczta Polska S.A. Oferta Banku w zakresie wypłat obejmuje wypłaty gotówkowe, zlecane w systemie bankowości elektronicznej Banku i realizowane we wszystkich placówkach Poczty Polskiej S.A. na terenie całego kraju oraz przekazy pieniężne, wygodne dla klientów ze względu na dostarczanie gotówki bezpośrednio do odbiorcy.

- **Polecenie zapłaty**

Bank jako lider obsługi polecenie zapłaty umocnił pozycję lidera rozliczając po raz kolejny największą liczbę transakcji jako bank wierzyciela. Zgodnie ze strategią Bank nadal kontynuuje proces digitalizacji obsługi zgód polecenia zapłaty przetwarzając w pierwszym półroczu 2017 roku 74% wszystkich zgód w wersji cyfrowej.

- **SpeedCollect**

SpeedCollect to usługa pozwalająca na automatyczne księgowanie należności dla wierzycieli – odbiorców masowych płatności. Funkcjonalność rachunków wirtualnych pozwala na zakodowanie w numerze rachunku informacji ważnych dla wierzyciela, takich jak np. numer kontrahenta lub numer własnej jednostki handlowej, rozliczającej się z utargu. Rozszerzeniem funkcjonalności rachunków wirtualnych jest usługa SpeedCollect Plus, umożliwiająca nie tylko automatyczną identyfikację i raportowanie wpływów na rachunek, ale również uzgadnianie tych transakcji z dodatkowymi informacjami dostarczonymi przez wierzyciela, zapewniając tym samym kompleksową informację o rozliczeniu należności. Liczba transakcji utrzymuje się na równie wysokim poziomie, jak w analogicznym okresie w 2016 roku.

- **Doradztwo unijne**

W III kwartale 2017 roku Bank uczestniczył w szeregu działań związanych z Perspektywą Finansową UE 2014-2020, w ramach której banki są istotnym partnerem w procesie dystrybucji środków europejskich oraz finansowania inwestycji współfinansowanych w systemie dotacji oraz instrumentów pomocy zwrotnej. Do działań tych należało przede wszystkim uczestnictwo w pracach tematycznych grup roboczych Związku Banków Polskich oraz współpraca m.in. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości i Bankiem Gospodarstwa Krajowego realizujących w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) zadania dotyczące wdrażania instrumentów dotacyjnych, które finansują przedsięwzięcia o charakterze innowacyjnym realizowane przez małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP).

- **Produkty finansowania handlu**

W III kwartale 2017 roku Departament Finansowania Handlu utrzymał ten sam relatywnie wysoki poziom aktywów, jak w dwóch pierwszych kwartałach bieżącego roku. Średni poziom aktywów w III kwartale 2017 roku był wyższy o ponad 20% w porównaniu z analogicznym okresem zeszłego roku.

W lipcu 2017 roku Bank uruchomił Program Finansowania Dostawców dla kolejnego klienta Departamentu Klientów Strategicznych. Bank utrzymuje bardzo silną pozycję w produktach Finansowania Łańcucha Dostaw i kontynuuje dynamikę wzrostu wolumenów na produktach Obsługi Handlu (gwarancje i akredytywy).

Departament Finansowania Handlu konsekwentnie realizuje cele związane z digitalizacją procesów i obsługi operacyjnej. Blisko 90% transakcji jest obsługiwanych za pośrednictwem platformy elektronicznej Citi Trade Portal.

Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank jest liderem krajowego rynku banków depozytariuszy. Oferuje zarówno usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych.

Według stanu na dzień 29 września 2017 roku Bank prowadził ponad 9 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych.

W tym samym czasie Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla czterech otwartych funduszy emerytalnych: Aviva OFE Aviva BZ WBK, Nationale - Nederlanden OFE, Pekao OFE i Nordea OFE, trzech dobrowolnych funduszy emerytalnych: Nationale - Nederlanden DFE, DFE Pekao i Generali DFE oraz pracowniczego funduszu emerytalnego PFE Orange Polska.

Bank pełnił również obowiązki depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące towarzystwa funduszy inwestycyjnych: BZ WBK TFI S.A., PKO TFI S.A., ESALIENS TFI S.A., Aviva Investors Poland TFI S.A. oraz Templeton Asset Management (Poland) TFI S.A.

Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

Kluczowy wpływ na działalność DMBH ma aktywność inwestorów instytucjonalnych, a ta z kolei jest bezpośrednio uzależniona od napływu nowego kapitału oraz od koniunktury na krajowym rynku akcji. Brak szczegółów dotyczących kształtu OFE po planowanych zmianach w systemie emerytalnym determinuje mniejszą aktywność tego segmentu. Ponadto brak napływu nowych środków do funduszy z ekspozycją na krajowy rynek akcji istotnie ogranicza aktywność ze strony tego segmentu klientów.

W III kwartale 2017 roku DMBH pośredniczył w ramach transakcji sesyjnych w 8,6% obrotów akcjami na rynku wtórnym. Wartość transakcji sesyjnych zawartych za pośrednictwem DMBH na rynku akcji na GPW wyniosła 9,16 mld zł i spadła w porównaniu do poprzedniego kwartału o 27,9% i o 19,2% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, podczas gdy zmiana wartości obrotów sesyjnych na GPW to minus 8,6% w porównaniu do poprzedniego kwartału i plus 9,1% w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. W strukturze obrotów na GPW zaszła w 2017 roku istotna zmiana, która zniekształca obraz w porównaniu do poprzedniego roku. Przede wszystkim zmiana ta jest skutkiem działalności brokerów zagranicznych, którzy zwiększyli w 2017 roku skalę obrotów na GPW realizując operacje handlu algorytmicznego oraz high volume wykonywane za ich pośrednictwem. W tym segmencie rynku nie uczestniczy jak dotychczas DMBH. Jest to jednak obszar mało atrakcyjny z punktu widzenia rentowności, który wymaga dużego zaplecza kapitałowego, co wpływa jak dotychczas na stosunkowo małą skalę zaangażowania w tym segmencie ze strony brokerów krajowych.

Na koniec września 2017 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla akcji 64 spółek notowanych na giełdzie w Warszawie (w tym wszystkie z WiG20). Stanowi to 13,4% akcji notowanych na warszawskim parkiecie na rynku podstawowym.

W segmencie klientów detalicznych DMBH rok 2017 to okres kontynuacji realizowanej strategii intensyfikacji współpracy z Bankiem. Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec III kwartału 2017 roku wyniosła 13,7 tys. i zwiększyła się o 15,5% w stosunku do analogicznego okresu w 2016 roku oraz o 2% w porównaniu z końcem poprzedniego kwartału. Wzrost liczby rachunków wynikał przede wszystkim z systematycznego wzrostu liczby zawieranych umów dla usług rynków zagranicznych realizowanych na platformie CitiFX Stocks.

W III kwartale 2017 roku obserwowana była rosnąca aktywność klientów detalicznych w zakresie obrotu akcjami oraz instrumentami typu ETF notowanymi na największych giełdach zagranicznych. Za sprawą coraz popularniejszej wśród klientów Citi Private Client (CPC) usługi doradztwa, przychody z prowizji na rynkach zagranicznych uzupełniły istotnie tradycyjnie realizowany strumień przychodów z obrotów realizowanych przez klientów na GPW.

Kolejny raz zapisy na certyfikaty inwestycyjne FIZ oraz sprzedaż obligacji skarbowych i korporacyjnych przyczyniły się do kontynuacji rekordowych w historii DMBH wyników w tym segmencie.

W III kwartale bieżącego roku DMBH, przeprowadził następującą transakcję na rynku kapitałowym:

- CCC S.A. – DMBH pełnił funkcję Globalnego Koordynatora i Oferującego w procesie przyspieszonej sprzedaży akcji zwykłych nowej emisji spółki CCC S.A.; wartość transakcji wyniosła 530 mln PLN (wrzesień 2017 r.)

Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa 30.09.2017	Kapitał własny 30.09.2017	Wynik finansowy netto za okres 01.01-30.09.2017
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	1 124 039	110 025	12 453

Działalność leasingowa

W IV kwartale 2016 roku podjęta została decyzja o zakupie przez Bank - od Handlowy Leasing Sp. z o.o. – pozostałego, pracującego portfela leasingowego. Wykonanie transakcji nastąpiło ze skutkiem na koniec I kwartału 2017 roku.

Produkty leasingowe pozostały w ofercie Grupy Banku i są oferowane w ramach tak zwanej 'otwartej architektury', tj. na podstawie współpracy Banku z podmiotami spoza Grupy.

Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa 30.09.2017	Kapitał własny 30.09.2017	Wynik finansowy netto za okres 01.01-30.09.2017
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	23 367	22 696	(412)

2 Sektor Bankowości Detalicznej

2.1 Podsumowanie wyników segmentu

w tys. zł	III kw. 2017	III kw. 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	147 835	142 981	4 854	3,4%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	78 419	70 311	8 108	11,5%
Przychody z tytułu dywidend	-	22	(22)	(100,0%)
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	7 106	7 115	(9)	(0,1%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(3 709)	(3 508)	(201)	5,7%
Razem przychody	229 651	216 921	12 730	5,9%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(166 294)	(162 782)	(3 512)	2,2%
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	25	-	25	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(14 437)	(18 425)	3 988	(21,6%)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(5 484)	(5 194)	(290)	5,6%
Zysk brutto	43 461	30 520	12 941	42,4%
Koszty/Dochody	72%	75%		

Wynik brutto Segmentu Bankowości Detalicznej w III kwartale 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku kształtowany był głównie przez następujące czynniki:

- wzrost przychodów odsetkowych w wyniku wzrostu portfela produktów kredytowych (+5% r./r.) oraz spadku kosztów odsetkowych. Zmniejszenie kosztów odsetkowych zostało osiągnięte, mimo istotnego wzrostu salda depozytów (+9% r./r.), jako rezultat korzystnej struktury portfela depozytów;
- wzrost wyniku prowizyjnego zanotowany na inwestycyjnych produktach strukturyzowanych oraz kartach kredytowych i debetowych;
- wzrost kosztów działania w rezultacie zwiększonych nakładów na marketing i technologię częściowo skompensowany oszczędnościami z inicjatyw optymalizujących bazę kosztową;
- spadek odpisów netto o 4,0 mln zł r./r. (-14,4 mln zł utworzenie odpisów netto w III kwartale 2017 roku wobec -18,4 mln zł utworzenia odpisów netto w III kwartale 2016 roku) będący przede wszystkim efektem zmniejszenia zawiązań rezerw IBNR w III kwartale 2017 roku.

2.2 Wybrane dane biznesowe

w tys.	III kw. 2017	II kw. 2017	III kw. 2016	Zmiana kw./kw.	Zmiana r./r.
Liczba klientów indywidualnych	688,3	687,2	681,1	1,1	7,2
Liczba rachunków bieżących, w tym*:	461,4	459,9	458,2	1,6	3,2
Liczba rachunków operacyjnych*	97,7	97,7	93,5	-	4,2
Liczba rachunków oszczędnościowych	145,4	146,7	151,6	(1,3)	(6,2)
Liczba kart kredytowych	701,8	702,4	699,0	(0,6)	2,8
Liczba kart debetowych	249,5	248,9	252,2	0,6	(2,7)

* W I kwartale 2017 roku nastąpiła zmiana klasyfikacji rachunków operacyjnych. Poprzednie kwartały zostały odpowiednio skorygowane.

Należności netto od klientów indywidualnych – ujęcie zarządcze

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016	Zmiana (1) / (2)		Zmiana (1) / (3)	
	(1)	(2)	(3)	tys. zł	%	tys. zł	%
Należności niezabezpieczone, w tym:	5 282 531	5 096 265	5 043 357	186 266	3,7%	239 174	4,7%
Karty kredytowe	2 505 181	2 345 649	2 281 718	159 532	6,8%	223 463	9,8%
Pożyczki gotówkowe	2 728 099	2 692 429	2 699 672	35 670	1,3%	28 427	1,1%
Pozostałe należności niezabezpieczone	49 251	58 187	61 967	(8 936)	(15,4%)	(12 716)	(20,5%)
Kredyty hipoteczne	1 412 185	1 316 162	1 308 786	96 023	7,3%	103 399	7,9%
Należności od klientów netto, razem	6 694 716	6 412 427	6 352 143	282 289	4,4%	342 573	5,4%

2.3 Opis osiągnięć biznesowych

Rachunki bankowe

• Rachunki bieżące

Liczba rachunków osobistych na koniec III kwartału 2017 roku wyniosła 461 tys. (na koniec III kwartału 2016 roku wynosiła 458 tys.), z czego 264 tys. stanowiły rachunki złotowe, a niemal 197 tys. rachunki walutowe. Łączne saldo rachunków bieżących wyniosło na koniec III kwartału 2017 roku ponad 5,7 mld zł, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku o 16%. Wzrost salda jest wynikiem strategii Banku polegającej na akwizycji klientów ze średnimi i wysokimi dochodami oraz pogłębianiu relacji z dotychczasowymi klientami.

• Konta oszczędnościowe

Liczba kont oszczędnościowych w III kwartale 2017 roku wyniosła 145 tys. Łączne saldo zgromadzonych na nich środków wyniosło 2,8 mld zł wobec 151 tys. kont oszczędnościowych o łącznym saldzie 3,0 mld zł w analogicznym okresie poprzedniego roku.

• Zmiany w ofercie

W obszarze klientów indywidualnych Bank kontynuuje premiowanie otwierania nowych rachunków Citi Priority, Citigold oraz Citigold Private Client poprzez:

- promocyjne oprocentowanie lokat terminowych (Citi Priority) oraz „cash back”;
- cash back i karty podarunkowe do wykorzystania w galeriach handlowych dla nowych klientów Citigold i Citigold Private Client;
- program rekomendacji dla klientów Citi Priority, Citigold i Citi Private Client.

W obszarze klientów mikroprzedsiębiorstw w sierpniu 2017 roku weszła w życie zmieniona Tabela Opłat i Prowizji, w której główne zmiany to:

- podwyższeniu uległa opłata za kartę debetową oraz opłaty za transakcje wykonywane w serwisie bankowości telefonicznej CitiPhone lub w Oddziale Banku dla klientów z pakietem Citi Priority;
- zmodyfikowano opłatę za wypłaty z bankomatów na terenie kraju wprowadzając procentową wartość 1% zachowując minimum 3 zł;
- wprowadzono nową opłatę za rachunki pomocnicze w walutach obcych.

Karty Kredytowe

Na koniec III kwartału 2017 roku liczba kart kredytowych wyniosła 701,8 tys. Portfel kart w relacji do kwartału III 2016 zwiększył się o około 2 800 kart.

Saldo zadłużenia na kartach kredytowych na koniec III kwartału 2017 roku wyniosło 2,5 mld zł, tj. było wyższe o 10% w stosunku do tego samego okresu w roku poprzednim. W rezultacie Bank wzmocnił pozycję lidera na rynku kart kredytowych pod względem wartości kredytów udzielonych na kartach kredytowych, z udziałem rynkowym według danych na koniec września 2017 roku na poziomie 25,7%.

Utrzymano wysoki poziom aktywacji oraz transakcyjności pośród nowo pozyskanych klientów. W strukturze akwizycji kart kredytowych w III kwartale 2017 roku dominowała karta Citi Simplicity, z udziałem w akwizycji na poziomie 87%.

Pożyczki gotówkowe i pożyczki gotówkowe do rachunku karty kredytowej

Saldo pożyczek niezabezpieczonych (pożyczki gotówkowej i pożyczki gotówkowej do rachunku karty kredytowej) na koniec III kwartału 2017 roku wyniosło 2,7 mld zł i zanotowało wzrost o 1% w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym.

Łączna sprzedaż pożyczek niezabezpieczonych, w tym pożyczek gotówkowych dla posiadaczy kart kredytowych, wyniosła 1 033,3 mln zł w trzech kwartałach 2017 roku.

Produkty hipoteczne

W III kwartale 2017 roku Bank w większym stopniu wykorzystywał zewnętrzne kanały sprzedaży w postaci pośredników kredytowych i deweloperów, kontynuując jednocześnie strategię oferowania atrakcyjnych produktów dla klientów z segmentów Citigold Private Client, CitiGold i Citi Priority. Wszystkie nowo udzielone kredyty i pożyczki hipoteczne dotyczyły wyżej wymienionych segmentów klientów. Sprzedaż produktów hipotecznych w III kwartale 2017 roku wyniosła ponad 97 mln zł i była ponad dwukrotnie wyższa w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku. Saldo portfela kredytów hipotecznych na koniec omawianego okresu wyniosło 1,4 mld zł.

Produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne

Na koniec III kwartału 2017 roku łączna wartość środków zarządzanych w produktach o charakterze inwestycyjnym (w tym w ramach produktów ubezpieczeniowych, bez inwestycji dwuwalutowych) nabytych przez klientów detalicznych za pośrednictwem Banku była o 19% wyższa od wartości na koniec analogicznego okresu w 2016 roku.

W ramach współpracy z DMBH Bank brał w III kwartale 2017 roku udział w 3 subskrypcjach certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte oraz jednej ofercie publicznej akcji. Jeśli chodzi o produkty strukturyzowane, w analogicznym okresie Bank zrealizował 29 subskrypcje obligacji strukturyzowanych. Obligacje denominowane były w polskim złotym – 18 subskrypcji, w dolarach amerykańskich – 8 subskrypcji oraz w euro – 3 subskrypcje.

2.4 Rozwój kanałów dystrybucji

Bankowość Internetowa

W lutym 2017 roku udostępniona została nowa wersja platformy internetowej dla klientów detalicznych oraz mikro. Platforma zbudowana jest w technologii responsywnej, tzn. dostosowuje się do urządzenia, z którego korzysta klient. Nowoczesny design odpowiada na komentarze klientów, a rozbudowana funkcjonalność sprawia, iż korzystanie z innych kanałów nie jest już konieczne. Jedno z wielu udogodnień dotyczy posiadaczy kart kredytowych mogących samodzielnie zarządzać limitem karty, rozłożyć transakcje na raty oraz zakupić ubezpieczenie. Dodatkowo występuje nowy moduł zarządzania dokumentacją pozwalający na przesłanie korespondencji, zatwierdzanie umów i pobieranie zaświadczeń bez wychodzenia z domu. W kolejnych miesiącach planowane jest wprowadzenie odświeżonego modułu do zarządzania portfelem inwestycyjnym w Citibank Online, który również będzie dostosowany do urządzenia z którego korzysta klient.

Liczba aktywnych użytkowników Citibank Online, czyli takich, którzy przynajmniej raz na 30 dni zalogowali się do bankowości internetowej lub mobilnej za pomocą przeglądarki lub aplikacji Citi Mobile wyniosła na koniec III kwartału 2017 roku 338 tys. użytkowników, co stanowi wzrost o ponad 5 tysięcy użytkowników w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku. Udział aktywnych użytkowników Citibank Online w całym portfelu klientów Banku wyniósł na koniec III kwartału 2017 roku 49,62%, co stanowi wzrost 0,24 p.p. w porównaniu do III kwartału 2016 roku.

Jednocześnie, użytkownicy cyfrowi stanowili 72% wszystkich klientów aktywnych transakcyjnie na koniec III kwartału 2017 roku, co stanowi wzrost o 1 p.p. w porównaniu do III kwartału 2016 roku.

W III kwartale 2017 roku udział sprzedanych kart kredytowych przez kanał internetowy kształtował się na poziomie 31% w odniesieniu do całości akwizycji kart kredytowych w Banku.

Stale, na podstawie informacji zwrotnych od klientów oraz użytkowników bankowości online, wprowadzane są kluczowe usprawnienia funkcjonalności bankowości internetowej: w ostatnim czasie udoskonalony został moduł zmiany danych demograficznych jak również nowa platforma internetowa została udostępniona klientom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw bankowości detalicznej.

Bankowość Mobilna

Dzięki technologii responsywnej klient ma dostęp do wszystkich funkcji dostępnych w Citibank Online na każdym urządzeniu z jakiego korzysta. Dodatkowo klienci mają dostęp do aplikacji mobilnej, która posiada takie funkcje jak podgląd salda na rachunkach bez potrzeby logowania (Snapshot), darmowe powiadomienia typu Push, dzięki którym klient na bieżąco jest informowany o zmianach na koncie lub karcie oraz możliwość aktywacji logowania przy pomocy odcisku palca dzięki czemu dostęp do aplikacji stał się jeszcze łatwiejszy co jest bardzo doceniane przez klientów.

Na koniec III kwartału 2017 roku liczba aktywnych użytkowników bankowości mobilnej, czyli takich, którzy raz na 30 dni skorzystali z bankowości mobilnej korzystając z aplikacji lub Citibank online w technologii responsywnej wyniosła ponad 115 tys., co stanowi wzrost o ok. 35 % w stosunku do III kwartału 2016 roku.

Udział aktywnych użytkowników bankowości mobilnej względem portfela klientów detalicznych Citi Handlowy wyniósł 17%, co stanowi wzrost o 5 p.p., względem analogicznego okresu w 2016 roku.

Akwizycja pośrednia i bezpośrednia

• Sprzedaż bezpośrednia

W obszarze kanału dystrybucji detalicznej Universal Bankers, Citi Handlowy kontynuuje dynamiczny wzrost portfela klientów bazując na akwizycji trzech podstawowych produktów: kart kredytowych, pożyczek gotówkowych oraz kont Citi Priority. Pozyskiwanie klientów odbywa się poprzez obecność mobilnych doradców blisko swoich klientów, m.in. w galeriach handlowych zlokalizowanych w największych miastach Polski, na stacjach benzynowych, kinach a także

podczas wydarzeń kulturalnych oraz sportowych. Bardzo dynamicznie rozwija się również współpraca z firmami oraz kompleksami biurowymi gdzie docieramy do szerokiego grona klientów detalicznych. Ciągła koncentracja na poprawie procesów a także digitalizacji sprzedaży pozwala osiągać coraz wyższą efektywność sprzedaży.

• Bankowy Ekosystem Smart

W obszarze sieci oddziałów bankowych Citi Handlowy opiera strategię dotarcia do klientów o różne typy i formaty punktów kontaktu, dopasowanych do docelowej grupy klientów.

Dla najzamożniejszych klientów obsługiwanych w prestiżowym segmencie Citigold Private Client do dyspozycji oddane są dedykowane placówki lub ich wydzielone sekcje w oddziałach w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. Z kolei klientów zamożnych z segmentu Citigold obsługują na najwyższym poziomie Osobiści Opiekunowie w Centrach Citigold zlokalizowanych w 9 największych miastach Polski. Równolegle Bank rozwinął procesy obsługi zdalnej, co pozwala oferować klientom realizację coraz szerszej palety transakcji w trakcie rozmowy telefonicznej z Opiekunem lub podczas spotkania w dowolnej lokalizacji, bez konieczności wizyty w fizycznym oddziale. Bank wprowadził także nowe rozwiązanie pozwalające na obsługę produktów z oferty Citigold na narzędziu typu iPad – bez użycia papieru i z wykorzystaniem elektronicznego podpisu.

• Placówki Citigold i Citigold Private Client

Na koniec III kwartału 2017 roku sieć placówek przeznaczonych do obsługi klientów zamożnych liczyła 11 oddziałów, podzielonych na trzy typy placówek: Smart HUB Gold, HUB Gold oraz Centrum Inwestycyjne.

W III kwartale 2017 roku Bank kontynuował działania zmierzające do realizacji strategii transformacji sieci oddziałów w największych miastach w Polsce. Celem tych działań jest zapewnienie klientom pełnego serwisu produktowego, z zastosowaniem rozwiązań operacyjnych wykorzystujących nowoczesne technologie, wpływające bezpośrednio na wzrost efektywności realizowanych transakcji.

Zmiany w sieci placówek

Liczba oddziałów i pozostałych punktów sprzedaży / kontaktu z klientem

	30.09.2017 (1)	31.12.2016 (2)	30.09.2016 (3)	Zmiana (1)/(2)	Zmiana (1)/(3)
Liczba placówek*:	26	25	36	1	(10)
HUB Gold	8	7	8	1	-
Smart Hub Gold	2	2	2	-	-
Blue	-	-	9	-	(9)
Centrum Inwestycyjne	1	1	2	-	(1)
Oddziały Smart	14	14	14	-	-
Oddziały korporacyjne	1	1	1	-	-
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:					
Smart Mini	3	3	-	-	3

* Klasyfikacja oddziałów ze względu na rodzaj świadczonych usług. Zgodnie z nią oddziały podzielono na: HUB Gold (oddziały w wydzielonych strefach do obsługi klientów Citigold), Blue (oddziały bez wydzielonej strefy Citigold), Centrum Inwestycyjne oraz nowoczesne placówki typu Smart.

9 Rating

Na koniec III kwartału 2017 roku Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej Fitch Ratings („Fitch”).

W dniu 20 października 2017 roku w wyniku rocznego przeglądu ocen ratingowych, Fitch podtrzymała wszystkie ratingi dla Banku na następujących poziomach:

Rating długoterminowy podmiotu	A-
Perspektywa ratingu długoterminowego	stabilna
Rating krótkoterminowy podmiotu	F1
Viability rating	a-
Rating wsparcia	1
Długoterminowy rating na skali krajowej	AA+ (pol)
Krótkoterminowy rating na skali krajowej	F1+ (pol)

* Viability rating to ocena wewnętrznej, niezależnej od czynników zewnętrznych wiarygodności kredytowej danej instytucji.

W uzasadnieniu stwierdzono, że ratingi Banku (IDRs) są oparte na wewnętrznej sile Banku wyrażonej w Viability rating oraz potencjalnym wsparciu ze strony większościowego akcjonariusza (Citigroup).

Viability rating dla Banku jest odzwierciedleniem jego ostrożnościowego modelu biznesowego oraz wskaźników kapitałowych na wyższym poziomie w stosunku do wymogów określonych przez regulatora.

10 Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych wykazywanych według zamortyzowanego kosztu w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

w tys. zł	30.09.2017		31.12.2016	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Należności od banków	604 926	604 922	587 087	587 071
Należności od klientów	19 898 658	19 921 791	18 860 053	18 878 719
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec banków	2 581 080	2 581 191	2 310 742	2 310 776
Zobowiązania wobec klientów	32 323 832	32 323 380	33 936 511	33 935 951

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży wycenianych według ceny nabycia, wartości bilansowe pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są zasadniczo równe ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży wyceniane według ceny nabycia nie posiadają ceny notowanej na aktywnym rynku, a ich wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić.

Według założeń strategicznych Grupy zakłada się stopniową redukcję posiadanych zaangażowań kapitałowych, z wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W okresie 9 miesięcy 2017 spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa Grupa dokonała zbycia udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. wynosiła 636 tys. zł., zaś zysk na sprzedaży 3 377 tys. zł.

W okresie 9 miesięcy 2016 roku Grupa nie dokonała zbycia inwestycji kapitałowych, których wartości godziwej nie można było uprzednio wiarygodnie wycenić.

Metody wyceny i założenia przyjęte dla celów wyceny w wartości godziwej

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych oblicza się następująco:

- Wartość godziwą instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.
- Do wyceny transakcji na papierach wartościowych stosuje się bieżące notowania rynkowe lub w przypadku braku notowań, odpowiednie modele oparte na krzywych dyskontowych i forwardowych z uwzględnieniem wartości spreadu kredytowego jeżeli istnieje taka konieczność.
- Wartości godziwe innych aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem wyżej opisanych) określa się zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem zmian rynkowych stóp procentowych, jak i zmian marż dla danego okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwa ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.

Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach

rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży,

- poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o modele oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
 - notowane ceny rynkowe dla danego instrumentu lub notowane ceny rynkowe dla instrumentu alternatywnego,
 - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych,
 - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego,
- poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii.

Na dzień 30 września 2017 roku

w tys. zł	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 247 414	1 063 431	-	2 310 845
instrumenty pochodne	274	1 063 430	-	1 063 704
dłużne papiery wartościowe	1 204 929	1	-	1 204 930
instrumenty kapitałowe	42 211	-	-	42 211
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	18 017 051	437 514	-	18 454 565
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	1 249	-	22 125	23 374
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	92 581	1 200 746	-	1 293 327
krótka sprzedaż papierów wartościowych	92 581	-	-	92 581
instrumenty pochodne	-	1 200 746	-	1 200 746
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	55 200	-	55 200

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

w tys. zł	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 613 789	1 167 616	-	3 781 405
instrumenty pochodne	-	1 167 134	-	1 167 134
dłużne papiery wartościowe	2 604 546	482	-	2 605 028
instrumenty kapitałowe	9 243	-	-	9 243
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	12 244	-	12 244
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16 766 272	2 306 099	-	19 072 371
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	1 118	-	18 965	20 083
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	208 305	1 097 309	-	1 305 614
krótka sprzedaż papierów wartościowych	208 106	-	-	208 106
instrumenty pochodne	199	1 097 309	-	1 097 508
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	39 897	-	39 897

Na dzień 30 września 2017 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. w wysokości 22 125 tys. zł (31 grudnia 2016 roku: 18 965 tys. zł.).

Sposób oszacowania wartości godziwej uwzględnia wartość akcji Visa Inc. oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych), których stroną byłyby Visa lub Bank.

Zmiany aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	01.01.-30.09.2017	01.01.-31.12.2016
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
	Inwestycje kapitałowe	Inwestycje kapitałowe
Stan na dzień 1 stycznia	18 965	63 323
Wyśięgowanie wyceny udziałów	-	(63 323)
Ujęcie wyceny udziałów	-	17 355
Aktualizacja wyceny	3 160	1 610
Stan na koniec okresu	22 125	18 965

W wyniku ostatecznej alokacji rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. w 2016 roku Bank rozpoznał wynik na sprzedaży akcji i udziałów mniejszościowych (AFS) w wysokości 92 975 tys. zł, na który składa się wartość otrzymanej gotówki, płatności odroczonej płatnej po 3 latach od daty transakcji oraz wycena akcji uprzywilejowanych Visa Inc.

Poza wyżej wymienionymi aktywami w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są aktywa trwale przeznaczone do zbycia, których wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest niższa od wartości bilansowej. W związku z tym wykazane są one w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej, która na dzień 30 września 2017 roku wynosiła 1 928 tys. zł (31 grudnia 2016 roku: 1 928 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Grupa nie dokonywała transferu pomiędzy poziomami wartości godziwej instrumentów finansowych ze względu na stosowaną metodę ustalania wartości godziwej.

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Grupa nie dokonywała zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Grupa nie dokonywała zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany przeznaczenia bądź wykorzystania aktywa.

W okresie 9 miesięcy 2017 roku nie wystąpiły istotne zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które miałyby wpłynąć na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych Grupy, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej, czy po koszcie zamortyzowanym.

Na dzień 30 września 2017 roku nie odnotowano istotnej zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży w stosunku do końca 2016 roku, natomiast spadek wielkości tego portfela wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia w III kwartale 2017 roku portfela papierów wartościowych denominowanych w walucie USD.

O spadku wielkości portfela instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu w stosunku do końca 2016 roku zdecydowała w głównej mierze sprzedaż polskich papierów wartościowych denominowanych w złotych.

11 Utrata wartości i rezerwy

w tys. zł	Stan na 1 stycznia 2017	Zwiększenia			Zmniejszenia			Stan na 30 września 2017
		Utworzenie odpisów	Inne*	Rozwiązanie odpisów	Spisanie należności w ciężar odpisów	Sprzedaż wierzytelności / pozostałych aktywów	Inne*	
Utrata wartości aktywów finansowych								
Należności od banków	177	476	3	(468)	-	-	-	188
Należności od klientów	563 421	141 121	-	(71 521)	(37 923)	-	(1 081)	594 017
	563 598	141 597	3	(71 989)	(37 923)	-	(1 081)	594 205
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne								
	7 215	8 770	-	(9 313)	-	-	-	6 672
	570 813	150 367	3	(81 302)	(37 923)	-	(1 081)	600 877
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycje kapitałowe	6 826	-	-	-	-	(2 576)	-	4 250
Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	1 388	-	-	-	-	-	-	1 388
Pozostałe aktywa	563	1 139	-	(1 345)	(2)	-	(77)	278
	8 777	1 139	-	(1 345)	(2)	(2 576)	(77)	5 916

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za III kwartał 2017 roku

w tys. zł	Stan na 1 stycznia 2017	Zwiększenia			Zmniejszenia			Stan na 30 września 2017
		Utworzenie odpisów	Inne*	Rozwiązanie odpisów	Spisanie należności w ciężar odpisów	Sprzedaż wierzycelności /pozostałych aktywów	Inne*	
Razem utrata wartości aktywów oraz rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	579 590	151 506	3	(82 647)	(37 925)	(2 576)	(1 158)	606 793
Pozostałe rezerwy								
Na sprawy sporne	3 823	5 463	-	(1 052)	-	-	(5 172)	3 062
Na restrukturyzację	11 818	-	-	(755)	-	-	(8 464)	2 599
Razem pozostałe rezerwy	15 641	5 463	-	(1 807)	-	-	(13 636)	5 661

*Pozycja „Inne” obejmuje w szczególności wykorzystanie rezerw i różnice kursowe.

w tys. zł	Stan na 1 stycznia 2016	Zwiększenia			Zmniejszenia			Stan na 31 grudnia 2016
		Utworzenie odpisów	Inne*	Rozwiązanie odpisów	Spisanie należności w ciężar odpisów	Sprzedaż wierzycelności /pozostałych aktywów	Inne*	
Utrata wartości aktywów finansowych								
Należności od banków	1 750	3 426	-	(4 592)	-	-	(407)	177
Należności od klientów	585 406	189 697	12 223	(114 305)	(47 346)	(62 254)	-	563 421
	587 156	193 123	12 223	(118 897)	(47 346)	(62 254)	(407)	563 598
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	10 451	17 913	-	(21 149)	-	-	-	7 215
	597 607	211 036	12 223	(140 046)	(47 346)	(62 254)	(407)	570 813
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycje kapitałowe	9 485	-	-	-	-	(2 659)	-	6 826
Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	1 401	-	-	-	-	(13)	-	1 388
Pozostałe aktywa	191	4 296	-	(3 885)	(9)	-	(30)	563
	11 077	4 296	-	(3 885)	(9)	(2 672)	(30)	8 777
Razem utrata wartości aktywów oraz rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	608 684	215 332	12 223	(143 931)	(47 355)	(64 926)	(437)	579 590
Pozostałe rezerwy								
Na sprawy sporne	10 522	1 571	-	(4 961)	-	-	(3 309)	3 823
Na restrukturyzację	2 521	16 030	-	(977)	-	-	(5 756)	11 818
Razem pozostałe rezerwy	13 043	17 601	-	(5 938)	-	-	(9 065)	15 641

*Pozycja „Inne” obejmuje w szczególności wykorzystanie rezerw i różnice kursowe.

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku, jak również w roku 2016 Grupa nie dokonywała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz odwróceń odpisów z tego tytułu.

12 Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w tys. zł	30.09.2017	31.12.2016
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	406 818	406 659
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	231 849	208 276
Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	174 969	198 383

Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu.

13 Transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku wartość nabytych przez Grupę składników "Rzeczowych aktywów trwałych" wynosi 41 452 tys. zł (w 2016 roku: 28 951 tys. zł); wartość składników zbytych wynosi 13 724 tys. zł (w 2016 roku: 1 346 tys. zł).

Według stanu na dzień 30 września 2017 roku Grupa nie posiadała istotnych zobowiązań umownych z tytułu dokonania w przyszłości zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

14 Niespłnienie lub naruszenie postanowień umowy dotyczącej otrzymanego kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku nie wystąpiło w Grupie zdarzenie niespłacenia lub naruszenia postanowień umowy dotyczącej otrzymanego kredytu lub pożyczki.

15 Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

16 Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 9 miesięcy 2017 roku nie dokonano emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych oraz ich wykupu bądź spłaty.

17 Wyplacone (lub zadeklarowane) dywidendy

Dywidendy zadeklarowane

W dniu 22 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. (dalej jako WZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2016 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 591 887 988,00 zł. Dywidenda ma charakter pieniężny. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 4 złote 53 grosze. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 sztuk.

Jednocześnie WZ postanowiło określić termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 3 lipca 2017 roku (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 20 lipca 2017 roku (termin wypłaty dywidendy) i w tym dniu dywidenda została wypłacona.

18 Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym nieujęte w sprawozdaniu finansowym

Po dniu 30 września 2017 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy.

19 Zmiany udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Szczegółowe zestawienie udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych na dzień 30 września 2017 roku i zmiany w stosunku do końca 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.09.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Zobowiązania warunkowe udzielone finansowe				
akredytywy importowe wystawione	15 477 198	14 722 330	754 868	5,1%
linie kredytowe udzielone	156 089	144 829	11 260	7,8%
gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	14 187 609	13 331 401	856 208	6,4%
pozostałe	1 133 500	1 246 100	(112 600)	(9,0%)

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.09.2017	31.12.2016	tys. zł	%
gwarancyjne	2 473 132	2 166 835	306 297	14,1%
gwarancje i poręczenia udzielone	2 430 437	2 131 868	298 569	14,0%
akredytywy eksportowe potwierdzone	553	1 023	(470)	(45,9%)
pozostałe	42 142	33 944	8 198	24,2%
	17 950 330	16 889 165	1 061 165	6,3%
Zobowiązania warunkowe otrzymane				
finansowe (lokaty do otrzymania)	-	-	-	-
gwarancyjne (gwarancje otrzymane)	18 490 500	18 125 921	364 579	2,0%
	18 490 500	18 125 921	364 579	2,0%
Transakcje warunkowe z tytułu wymiany walutowej, papierów wartościowych i instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane)				
bieżące*	-	1 222 536	(1 222 536)	(100,0%)
terminowe**	2 912 050	151 432 880	(148 520 830)	(98,1%)
	2 912 050	152 655 416	(149 743 366)	(98,1%)

*Operacje wymiany walutowej i papierami wartościowymi z bieżącym terminem realizacji.

**Operacje na instrumentach pochodnych: transakcje wymiany walutowej, na stopę procentową, opcyjne.

20 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku

W III kwartale 2017 roku struktura Grupy nie uległa zmianie, w tym w wyniku połączenia jednostek, uzyskania lub utraty kontroli nad jednostkami zależnymi, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności.

21 Realizacja prognozy wyników na 2017 rok

Bank – jednostka dominująca nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2017 rok.

22 Informacja o akcjonariuszach

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego za III kwartał 2017 roku bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego za I kwartał 2017 roku oraz skonsolidowanego raportu półrocznego za 2017 rok do dnia przekazania niniejszego raportu kwartalnego za III kwartał 2017 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

23 Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Według informacji posiadanych przez Bank - jednostkę dominującą, spośród członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Banku, posiadanie akcji Banku zadeklarowały następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego za III kwartał 2017 roku	Ilość akcji na dzień przekazania skonsolidowanego raportu rocznego za 2016 rok	Ilość akcji na dzień przekazania poprzedniego raportu kwartalnego za I kwartał 2017 roku
Andrzej Olechowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	2 200	2 200	2 200
Razem		2 200	2 200	2 200

Osoby nadzorujące i zarządzające nie zadeklarowały posiadania opcji na akcje Banku.

24 Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W III kwartale 2017 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności lub zobowiązań Banku lub spółki zależnej od Banku, którego wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i spółek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności w III kwartale 2017 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość zobowiązań Banku i spółek zależnych z tytułu postępowań sądowych w zakresie zobowiązań w III kwartale 2017 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę utworzone są odpowiednie rezerwy.

Według stanu na dzień 30 września 2017 roku Bank był między innymi stroną 16 postępowań sądowych, które nie zostały prawomocnie zakończone, związanych z terminowymi operacjami finansowymi, przy czym w 10 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 6 jako powód. Dodatkowo w tym czasie toczyły się dwa postępowania kasacyjne w sprawach prawomocnie rozstrzygniętych na korzyść Banku (jedno w sprawie z powództwa Banku, drugie w sprawie przeciwko Bankowi). Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz wymagalności zobowiązań klienta z nich wynikających wobec Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku. W roku 2017 (do końca III kwartału) w sprawach związanych z terminowymi operacjami finansowymi, w których Bank występował jako strona pozwana lub powodowa, prawomocnie zakończyły się 2 sprawy, obydwie korzystnie dla Banku.

Bank był stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard i jednym z adresatów decyzji Prezesa UOKiK w tej sprawie. Postępowanie to dotyczyło praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu rynku przedsiębiorcom nie należącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. Decyzja Prezesa UOKiK była przedmiotem rozważań w postępowaniach odwoławczych. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720 zł. W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny ponownie zmienił zaskarżony wyrok SOKiK oddalając wszystkie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, również w zakresie modyfikacji nałożonych na banki kar, na skutek czego została przywrócona pierwotnie nałożona na Bank kara w kwocie 10 228 470 zł. Wyrok jest prawomocny. W dniu 4 kwietnia 2017 r. skarga kasacyjna Banku została przyjęta w trybie przedsądu do dalszej analizy i rozpoznania przez Sąd Najwyższy. W dniu 25 października bieżącego roku został ogłoszony wyrok Sądu Najwyższego, Sąd uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, a sprawa została przekazana Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Bank czeka na doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego.

W III kwartale 2017 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem.

25 Informacja o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na innych warunkach niż rynkowe

Wszelkie transakcje Banku i jednostek od niego zależnych dokonane z podmiotami powiązаныmi w III kwartale 2017 roku były zawierane na warunkach rynkowych.

26 Informacja o znaczących umowach poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji

Na koniec III kwartału 2017 roku łączna wartość udzielonych przez Bank lub jednostkę od niego zależną poręczeń i gwarancji jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej nie przekracza 10% kapitałów własnych Banku.

27 Opis czynników i zdarzeń mogących mieć wpływ na przyszłe wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku

Tempo zacieśniania polityki pieniężnej przez główne banki centralne na świecie może mieć wpływ na apetyt na ryzyko na rynkach międzynarodowych i przepływy kapitału. W scenariuszu szybkich podwyżek stóp procentowych w USA mogłoby dojść do odpływu kapitału zagranicznego z rynków wschodzących. Negatywny wpływ na popyt na aktywa w regionie dodatkowo mogłoby mieć szybkie ograniczenie programu skupu aktywów przez EBC. W rezultacie doszłoby do osłabienia krajowej waluty oraz wzrostu oprocentowania długu Skarbu Państwa i przedsiębiorstw.

Proces wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej pozostaje głównym źródłem niepewności w perspektywie kolejnych lat. W tym w szczególności do wzrostu awersji do ryzyka mogłoby doprowadzić brak porozumienia w sprawie warunków wyjścia i tzw. twardy Brexit. Zmiany strukturalne w ramach UE mogą doprowadzić do zmniejszenia dostępnych środków

unijnych dla krajów całego regionu Europy Środkowej w tym dla Polski w kolejnej perspektywie finansowej UE. Takie ryzyko wzrosłoby dodatkowo, gdyby decyzję o wyjściu z Unii Europejskiej zaczęły rozważać również rządy innych krajów europejskich. Ryzykiem politycznym dla Unii Europejskiej pozostają w tym kontekście także wybory parlamentarne we Włoszech w 2018 roku. Międzynarodowa wymiana handlowa może także ucierpieć w wyniku ewentualnego nasilenia protekcjonistycznych ruchów głównych gospodarek w tym szczególnie Stanów Zjednoczonych wobec Chin lub krajów NAFTA.

Zagrożeniem dla stabilności na rynkach finansowych oraz napływu kapitału zagranicznego do Polski może być także wzrost napięć geopolitycznych na świecie. Intensyfikacja konfliktów w Syrii, na Ukrainie, w Afganistanie i większe napięcia pomiędzy USA i Koreą Północną mogłyby doprowadzić do wzrostu awersji do ryzyka i osłabić złotego oraz negatywnie wpłynąć na inwestycje zagraniczne w Polsce oraz światowy wzrost gospodarczy.

Niepewność dotycząca zmian w polityce gospodarczej i w otoczeniu prawnym w kraju może przyczynić się do odraczania przez polskie przedsiębiorstwa nowych projektów inwestycyjnych. W dłuższym horyzoncie mogłoby to mieć negatywny wpływ na potencjał polskiej gospodarki.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku za III kwartał 2017 roku

Skrócony rachunek zysków i strat

w tys. zł	Za okres	III kwartał	III kwartał	III kwartał	III kwartał
		okres od 01/07/17 do 30/09/17	narastająco okres od 01/01/17 do 30/09/17	okres od 01/07/16 do 30/09/16	narastająco okres od 01/01/16 do 30/09/16
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze		352 440	994 034	301 464	924 185
Koszty odsetek i podobne koszty		(79 832)	(204 668)	(54 783)	(180 066)
Wynik z tytułu odsetek		272 608	789 366	246 681	744 119
Przychody z tytułu opłat i prowizji		155 019	454 905	148 969	449 412
Koszty opłat i prowizji		(15 422)	(49 399)	(17 697)	(50 779)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		139 597	405 506	131 272	398 633
Przychody z tytułu dywidend		-	32 835	31	28 957
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji		93 112	245 152	92 946	237 470
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży		12 942	28 803	21 676	42 601
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży		-	3 377	1 534	95 441
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		2 891	6 445	463	8 024
Pozostałe przychody operacyjne		6 171	20 487	9 888	31 943
Pozostałe koszty operacyjne		(6 727)	(24 696)	(6 711)	(20 322)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych		(556)	(4 209)	3 177	11 621
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu		(254 440)	(840 218)	(264 397)	(831 056)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		(18 399)	(53 565)	(17 040)	(52 474)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów		25	52	8	95
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		(22 060)	(61 003)	(19 403)	(35 409)
Podatek od niektórych instytucji finansowych		(19 267)	(59 378)	(18 831)	(50 343)
Zysk brutto		206 453	493 163	178 117	597 679
Podatek dochodowy		(44 289)	(117 069)	(40 457)	(121 763)
Zysk netto		162 164	376 094	137 660	475 916
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)			130 659 600		130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)			2,88		3,64
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)			2,88		3,64

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł	III kwartał	III kwartał	III kwartał	III kwartał
	okres od 01/07/17 do 30/09/17	narastająco okres od 01/01/17 do 30/09/17	okres od 01/07/16 do 30/09/16	narastająco okres od 01/01/16 do 30/09/16
Zysk netto	162 164	376 094	137 660	475 916
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	51 853	134 111	5 594	(1 834)
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:				
Zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	1 883	-	-
Całkowite dochody ogółem	214 017	512 088	143 254	474 082

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień	30.09.2017	31.12.2016
<i>w tys. zł</i>			
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		550 673	665 755
Należności od banków		604 374	586 973
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		2 268 634	3 772 162
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	12 244
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		18 454 565	19 072 371
Investycje kapitałowe		131 604	125 107
Należności od klientów		19 821 382	18 795 341
Rzeczowe aktywa trwałe		343 255	332 336
Wartości niematerialne		1 360 428	1 349 810
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	12 911
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego		176 158	199 354
Inne aktywa		197 623	165 356
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia		1 928	1 928
Aktywa razem		43 910 624	45 091 648
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków		2 580 965	2 303 627
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		1 293 327	1 305 614
Pochodne instrumenty zabezpieczające		55 200	39 897
Zobowiązania wobec klientów		32 376 112	34 031 947
Rezerwy		11 958	22 068
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		26 070	-
Inne zobowiązania		922 866	664 569
Zobowiązania razem		37 266 498	38 367 722
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		522 638	522 638
Kapitał zapasowy		2 944 585	2 944 585
Kapitał z aktualizacji wyceny		(80 950)	(215 061)
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 881 759	2 867 565
Zyski zatrzymane		376 094	604 199
Kapitał własny razem		6 644 126	6 723 926
Zobowiązania i kapitał własny razem		43 910 624	45 091 648

Skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	522 638	2 944 585	(215 061)	2 867 565	604 199	6 723 926
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	134 111	1 883	376 094	512 088
zysk netto	-	-	-	-	376 094	376 094
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	134 111	-	-	134 111
zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	1 883	-	1 883
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(591 888)	(591 888)
Transfer na kapitały	-	-	-	12 311	(12 311)	-
Stan na 30 września 2017 roku	522 638	2 944 585	(80 950)	2 881 759	376 094	6 644 126

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	2 944 585	(163 809)	2 858 825	620 227	6 782 466
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(1 834)	-	475 916	474 082
zysk netto	-	-	-	-	475 916	475 916
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(1 834)	-	-	(1 834)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(611 487)	(611 487)
Transfer na kapitały	-	-	-	8 740	(8 740)	-
Stan na 30 września 2016 roku	522 638	2 944 585	(165 643)	2 867 565	475 916	6 645 061

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	2 944 585	(163 809)	2 858 825	620 227	6 782 466
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(51 252)	-	604 199	552 947
zysk netto	-	-	-	-	604 199	604 199
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(51 252)	-	-	(51 252)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(611 487)	(611 487)
Transfer na kapitały	-	-	-	8 740	(8 740)	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	522 638	2 944 585	(215 061)	2 867 565	604 199	6 723 926

Skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł	III kwartał narastająco	III kwartał narastająco
	okres od 01/01/17 do 30/09/17	okres od 01/01/16 do 30/09/16
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	672 754	2 354 108
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	895 387	(735 638)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(53 560)	119 291
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(672 712)	(652 524)
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	841 869	1 085 237
Zmiana stanu środków pieniężnych	169 115	(1 268 871)

Skrócona informacja dodatkowa

1. Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie „z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej MSR 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla pełnego rocznego sprawozdania finansowego i powinno być czytane łącznie z rocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku oraz skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za III kwartał 2017 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”) Bank jest zobligowany do publikacji kwartalnych wyników finansowych za okres 9 miesięcy, kończący się 30 września 2017 roku, który jest uznawany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

2. Zasady przyjęte przy sporządzeniu sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku za III kwartał 2017 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu, na podstawie którego emitent będący jednostką dominującą nie jest obowiązany do przekazywania odrębnego jednostkowego raportu kwartalnego, pod warunkiem zamieszczenia w skonsolidowanym raporcie kwartalnym skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego, zawierającego: bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych oraz skróconą informację dodatkową, zawierającą te informacje i dane, które są istotne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego emitenta, a nie zostały uwzględnione w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto w myśl przepisów wyżej wymienionego Rozporządzenia wymagane jest, aby skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego.

Zasady przyjęte przy sporządzeniu niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi i opisanymi w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku.

Pozostałe informacje i objaśnienia przedstawione do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za III kwartał 2017 roku zawierają wszystkie istotne informacje stanowiące jednocześnie dane objaśniające do niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku.

Poniżej przedstawiono w uzupełnieniu podsumowanie wyników finansowych Banku za III kwartał 2017 roku.

Wyniki finansowe Banku

Za III kwartały 2017 roku Bank wypracował zysk brutto w wysokości 493 mln zł w porównaniu z 598 mln zł zysku brutto w analogicznym okresie 2016 roku, natomiast zysk brutto w III kwartale 2017 roku wyniósł 206 mln zł w porównaniu z 178 mln zł zysku brutto w tym samym okresie 2016 roku.

Zysk netto w ujęciu narastającym (tj. za okres od stycznia do września) wyniósł 376 mln zł w porównaniu z 476 mln zł zysku netto w analogicznym okresie 2016 roku, natomiast zysk netto w III kwartale 2017 roku wyniósł 162 mln zł w porównaniu z 138 mln zł zysku netto w analogicznym okresie 2016 roku.

Wpływ na kształtowanie się zysku netto Banku w III kwartale 2017 roku miał wzrost wyniku z tytułu odsetek i prowizji o 34 mln zł (tj. 9,1%), spadek wyniku na instrumentach finansowych (handlowe instrumenty finansowe i rewaluacja, inwestycyjne dłużne papiery wartościowe, inwestycyjne instrumenty kapitałowe) łącznie o 10 mln zł (tj. 8,7%), wzrost wyniku na rachunkowości zabezpieczeń o 2 mln zł., spadek kosztów działania banku i kosztów ogólnego zarządu oraz amortyzacji łącznie o 9 mln zł (tj. 3,1%), wyższe odpisy (netto) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw

na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne o 3 mln zł (tj. 13,7%), spadek wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych i wyniku z tytułu zbycia pozostałych aktywów łącznie o 4 mln zł oraz wyższe obciążenie wyniku podatkiem dochodowym o 4 mln zł (tj. 9,5%).

Skonsolidowany raport kwartalny za III kwartał 2017 roku będzie udostępniony na stronie internetowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. www.citihandlowy.pl.

Podpis Dyrektora Departamentu
Sprawozdawczości Finansowej, Kontroli i Podatków
Data i podpis

13.11.2017 roku

.....

Podpis Wiceprezesa Zarządu Banku

Data i podpis

13.11.2017 roku

.....